

คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

๑. บทนำและความเป็นมา

๑.๑ บทนำ

คุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้าง ขึ้นอยู่กับมุมมองของนักการศึกษาว่าจะมองในมิติใด แต่ส่วนใหญ่เรามักมองใน ๓ มิติ คือ ๑) คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒) คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน และ ๓) คุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ ยังอาจหมายถึงความคาดหวังของชุมชน เห็นได้จากการที่มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกันและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระทำได้หลายทาง การยกย่องเชิดชู ให้ขวัญกำลังใจ และประกาศให้สาธารณชนรับทราบอย่างแพร่หลาย ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม ดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๑.๒ ความเป็นมา

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ทรงมีพระราชปรารภแก่ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) ในปี ๒๕๐๖ เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ และพระราชทานรางวัลแก่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ใจความของพระราชปรารภมีว่า มีนักเรียนจำนวนมาก ซึ่งมีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียน ซึ่งจัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทานและทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้กระทรวงศึกษาธิการ (โดยกรมวิชาการซึ่งเป็นหน่วยงานในขณะนั้น) ได้รับพระราชปรารภมาพิจารณาดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และถือเป็นภารกิจสำคัญที่ปฏิบัติสืบต่อมาช้านาน เพราะนอกจากจะเป็นโอกาสอันดีในการทำกิจกรรมที่สนองพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว รางวัลพระราชทานยังเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้นด้วย จึงเป็นที่ตระหนักชัดว่าพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาของชาติ พระราชทานขวัญกำลังใจแก่นักเรียนนักศึกษาที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเด่น ด้วยการพระราชทานรางวัลให้ ซึ่งในระยะแรกทรงพระราชทานด้วยพระองค์เอง จวบจนบัดนี้เป็นเวลาเกือบ ๔๐ ปี กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการและพัฒนางานมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันมีนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานไปแล้ว กว่า ๓,๐๐๐ คน มีสถานศึกษาที่เป็นผู้นำทางวิชาการประมาณ ๒,๐๐๐ กว่าแห่ง

ในการคัดเลือกนั้น แต่เดิมกระทรวงศึกษาธิการคัดเลือกนักเรียนจากกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. ๕) ที่สอบได้ลำดับที่ ๑ - ๕๐ ของประเทศ และให้รางวัลแก่โรงเรียนที่มีนักเรียนได้รับรางวัล พระราชทานมากที่สุด ต่อมามีการพิจารณาเพิ่มประเภทรางวัลและจำนวนรางวัล มากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา โดยเน้นการพิจารณาอย่างรอบด้าน สำหรับสถานศึกษานั้นกำหนดสิ่งที่จะประเมินครอบคลุมการบริหารงาน ทั้งองค์กร เพิ่มความดีเด่นของสถานศึกษาที่จะต้องแสดงเด่นชัดสมควรต่อการได้รับรางวัลพระราชทาน

ปัจจุบันมีกระแสการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาชัดเจนขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มุ่งเน้นคุณภาพที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างแท้จริง แม้สาระสำคัญที่นำมาประเมินสถานศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะครอบคลุมทุกด้านแล้วก็ตาม แต่เพื่อให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และนำหลักวิธีการประเมินผลที่ทันสมัยมาใช้ในการประเมินและคัดเลือก จึงมีการ ปรับปรุง และ พัฒนา แบบประเมิน และ คู่มือ ประเมิน ขึ้น ใหม่ และ เริ่ม ใช้ เมื่อ ปีการศึกษา ๒๕๔๖ และปรับปรุงล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๐

งานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานนี้ เป็นงานที่มีเกียรติ เป็นสิริมงคล สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินและคัดเลือก คณะกรรมการต้องกระทำอย่างมีหลักเกณฑ์ บริสุทธิ์ยุติธรรม ใช้ความสามารถและดุลพินิจในการพิจารณาตัดสินอย่างถูกต้องตามหลักการ มีใจเป็นกลาง ไม่น้อมเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ได้บุคคลหรือสถานศึกษาที่สมควรได้รับรางวัลพระราชทานอย่างแท้จริง

นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่งแสดงให้เห็นถึงความขอดเยี่ยมดีเด่นได้อย่างชัดเจนและดีจริง ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่ารางวัลพระราชทานเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องกระทำอย่างรอบคอบ และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้ว จะต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้ยาวนานสืบไป

๒. คุณสมบัติของสถานศึกษา

คุณสมบัติของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมิน และคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันทั้งของรัฐและเอกชนที่สามารถจัดการศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพในด้านต่อไปนี้

ด้านที่ ๑ คุณภาพนักเรียน

ด้านที่ ๒ การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

ด้านที่ ๓ การบริหารการจัดการ

ด้านที่ ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

ด้านที่ ๕ บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร

ด้านที่ ๖ ความดีเด่นของสถานศึกษา

ทั้งนี้สถานศึกษาดังกล่าวต้องไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทาน หรือเคยได้รับรางวัลพระราชทานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี จึงจะมีสิทธิ์ส่งเข้ารับการประเมิน **ยกเว้น** สถานศึกษานั้นจะเปลี่ยนขนาด ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดในแต่ละปี

๓. การดำเนินการคัดเลือก

ในการประเมินและคัดเลือกสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน มีรายละเอียดการดำเนินงานตามลำดับดังนี้

๓.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและคัดเลือก

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
  - ๒) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย รองประธาน
  - ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา กรรมการ
- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ๔) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา / ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๖) นักวิชาการ ที่ประชาชนเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผล
การประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบการคัดเลือกระดับจังหวัด

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประชาชนคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้ง
คณะกรรมการประเมินสถานศึกษา จำนวน ๕ หรือ ๗ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประชาชนเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

ระดับจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา(ที่ได้รับเลือก) ประธาน
- ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่เหลือ) รองประธาน
- ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๔) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๖) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการ กรรมการและเลขานุการ
สำนักงานเขตพื้นที่ที่ได้รับเลือกเป็นประธาน ที่ประชาชนเห็นสมควร

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินสถานศึกษา จำนวน ๕ หรือ ๗ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา / รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประชาน
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรรมการ
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ การแต่งตั้งประธานเพื่อการดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดนี้ ให้เขตพื้นที่ การศึกษา ทุกเขต (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต) ตกลงเลือกผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และประกาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ร่วมกัน

ระดับกลุ่มจังหวัด

ก. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

- ๑) ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชาน
- ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับเลือกให้ เป็นศูนย์ประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด รองประธาน
- ๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
- ๕) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น กรรมการ
- ๖) ประธานคณะกรรมการประเมินทุกคณะ กรรมการ
- ๗) นักวิชาการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กรรมการ

- ๘) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ กรรมการและ
ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เลขานุการ
ได้รับเลือกเป็นรองประธาน
- ๙) นักวิชาการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ผู้อำนวยการ กรรมการและ
ได้รับเลือกเป็นรองประธาน ผู้ช่วยเลขานุการ
ที่ประธานเห็นสมควร

คณะกรรมการอำนวยการชุดนี้ทำหน้าที่ วางแผนการประเมิน แต่งตั้งคณะกรรมการ
ประเมิน กลั่นกรองผลการประเมิน และเสนอผลไปยังคณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน
และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข. คณะกรรมการประเมิน ให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการแต่งตั้ง
คณะกรรมการประเมินสถานศึกษา จำนวน ๕ หรือ ๗ คน ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/รองผู้อำนวยการ ประธาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา กรรมการ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา กรรมการ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดนั้น
- ๔) นักวิชาการศึกษา/ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ กรรมการ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๕) นักวิชาการศึกษา/ผู้ที่ประธานเห็นสมควร กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ

๑. การแต่งตั้งรองประธานคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการดำเนินการคัดเลือกระดับ
กลุ่มจังหวัดนี้ ให้เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน ตกลงเลือกผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นรองประธาน และต้องไม่เป็นเขตพื้นที่เดียวกับ
ที่ดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัด ทั้งนี้ให้ประกาศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ร่วมกันด้วย

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินสถานศึกษา ต้องไม่แต่งตั้งบุคคลซ้ำกับที่เคย
ประเมินในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด รวมทั้งระดับกลุ่มจังหวัด (ตัวอย่าง เช่น นายรักเกียรติ
ประเมินสถานศึกษา ก. ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ต้องไม่เป็นกรรมการประเมินสถานศึกษา
ก. ในระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัดอีก)

๓.๒ ขั้นตอนการคัดเลือกสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (ทุกขนาด ทุกสังกัด) ดำเนินการดังนี้

(๑) สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แข่งความประสงค์ขอเข้ารับการประเมินและคัดเลือกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สถานศึกษาดังอยู่

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละเขตพื้นที่คัดเลือกสถานศึกษาตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ แห่ง ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดที่ผู้อำนวยการได้รับเลือกเป็นประธานการคัดเลือกระดับจังหวัด (กรณีจังหวัดที่มีหลายเขต)

(๓) คณะกรรมการระดับจังหวัดคัดเลือกสถานศึกษาตามระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ขนาดละ ๑ แห่ง ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นศูนย์การประสานงานการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด นั้น

(๔) คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัดดำเนินการประเมินสถานศึกษาตามระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา โดยเรียงลำดับสถานศึกษาที่เข้ารับการคัดเลือกแต่ละระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษาทุกแห่ง ตามผลคะแนนการประเมินจากลำดับสถานศึกษาที่ได้คะแนนสูงสุดลงมาถึงต่ำสุด คณะกรรมการระดับกลุ่มจังหวัด ส่งผลการประเมิน พร้อมแนบแบบประเมินที่กรอกคะแนนของคณะกรรมการประเมินรายคนและฉบับสรุปรวม (ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ผลการประเมินแต่ละด้าน แบบสรุปคะแนน และความเห็นของกรรมการประเมินในภาพรวม) พร้อมทั้งเอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ๓ ปีการศึกษาย้อนหลัง และข้อมูลประกอบอื่นๆ ส่งไปยังสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาตรวจสอบและเสนอผลต่อคณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวงศึกษาธิการตามจำนวนรางวัลที่กำหนดต่อไป

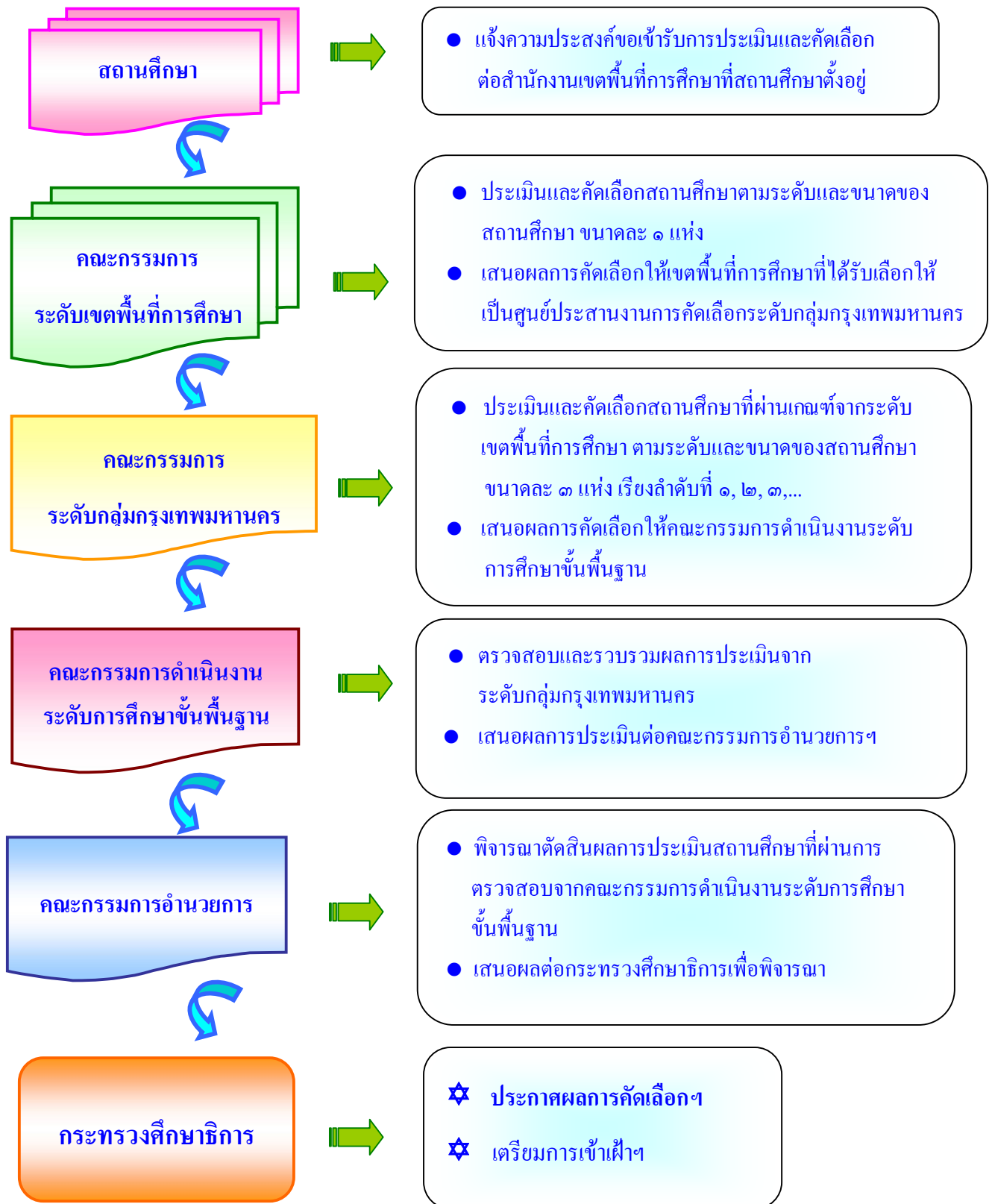
วิธีการประเมินและคัดเลือก ให้ดำเนินการตามแบบประเมินและคู่มือการประเมินสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน

หมายเหตุ

๑) ในกรณีที่ไม่มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน หรือมีสถานศึกษาเข้ารับการประเมินแต่ไม่ผ่านเกณฑ์ ให้ระบุให้ชัดเจนว่า “ไม่มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน” หรือ “สถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์”

๒) ก่อนส่งผลการประเมินและเอกสารประกอบการพิจารณา ไปยัง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับกลุ่มจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนการประเมิน ชื่อสถานศึกษา ที่ตั้ง และข้อมูลส่วนอื่นให้ถูกต้องครบถ้วน

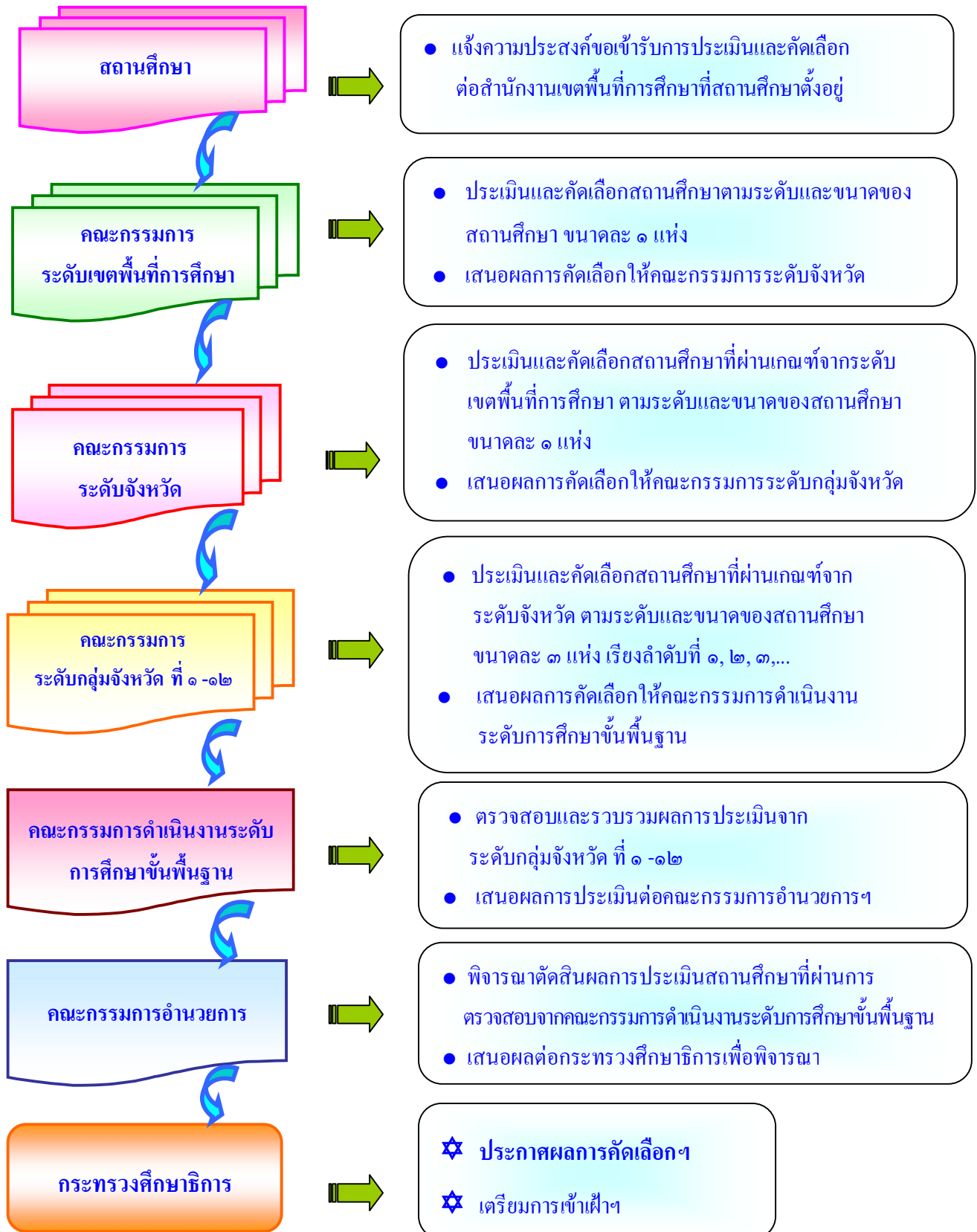
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (ส่วนกลาง)

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (ส่วนภูมิภาค)

๔. ขอบเขตการประเมิน

ในการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัศึกษานั้น สถานศึกษาจะได้รับการประเมินด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต รวม ๖ ด้าน รายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านที่ ๑ คุณภาพนักเรียน

- ๑.๑ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๑.๒ นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ
- ๑.๓ นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพ
ด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ด้านที่ ๒ การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

- ๒.๑ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- ๒.๒ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
- ๒.๓ การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน
- ๒.๔ การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
- ๒.๕ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
- ๒.๖ การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

ด้านที่ ๓ การบริหารการจัดการ

- ๓.๑ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
- ๓.๒ การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
- ๓.๓ การบริหารงบประมาณและการบริการ
- ๓.๔ การบริหารงานอาคารสถานที่

ด้านที่ ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

- ๔.๑ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา
- ๔.๒ การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน

ด้านที่ ๕ บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร

- ๕.๑ คุณลักษณะของผู้บริหาร
- ๕.๒ คุณลักษณะของครู
- ๕.๓ คุณลักษณะของบุคลากรสนับสนุน
- ๕.๔ การบริหารงานบุคลากร

ด้านที่ ๖ ความดีเด่นของสถานศึกษา

๖.๑ โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา

๖.๒ ผลงานจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมดีเด่น

น้ำหนักคะแนนของแต่ละด้านมีสัดส่วนดังนี้ คือ

ด้านที่ ๑ : ด้านที่ ๒ : ด้านที่ ๓ : ด้านที่ ๔ : ด้านที่ ๕ : ด้านที่ ๖
เท่ากับ ๓ : ๒ : ๒ : ๒ : ๑ : ๒ ตามลำดับ และแต่ละรายการประเมิน
ในแต่ละด้านมีคะแนนเท่ากับ ๔ คะแนน

สรุปภาพรวมการประเมิน พร้อมวิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

ด้านที่	รายการประเมิน	วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล
๑. คุณภาพนักเรียน	๑.๑ นักเรียน มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๑.๒ นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ๑.๓ นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	๑. พิจารณาจากหลักฐาน และผลงานที่ปรากฏ ๒. สังเกตและสัมภาษณ์ นักเรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ๓. สัมภาษณ์ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
๒. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	๒.๑ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ๒.๒ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ๒.๓ การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล การเรียน ๒.๔ การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ๒.๕ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ๒.๕ การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้	๑. พิจารณาจากหลักฐาน ผลงานและร่องรอย การปฏิบัติงาน ๒. สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ๓. สังเกตการณ์จัดกิจกรรม ในห้องเรียน ๔. สังเกตบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ๕. สังเกตพฤติกรรมนักเรียน

ด้านที่	รายการประเมิน	วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล
๓. การบริหาร การจัดการ	๓.๑ การพัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศ ๓.๒ การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ๓.๓ การบริหารงบประมาณ และการบริการ ๓.๔ การบริหารงานอาคารสถานที่	๑. พิจารณาจากหลักฐาน และร่องรอยการปฏิบัติงาน ๒. สัมภาษณ์บุคลากร ที่เกี่ยวข้อง ๓. สังเกตสภาพจริงที่ปรากฏ ๔. สำนักร่องรอยการให้บริการ
๔. ความสัมพันธ์ ระหว่าง สถานศึกษากับ ผู้ปกครองและ ชุมชน	๔.๑ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษา ๔.๒ การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ต่อการพัฒนาท้องถิ่น และชุมชน	๑. พิจารณาจากหลักฐาน เอกสารและร่องรอย การปฏิบัติ ๒. สำนักร่องรอยจริงที่ปรากฏ ๓. สัมภาษณ์บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง
๕. บุคลากรและ การบริหารงาน บุคลากร	๕.๑ คุณลักษณะของผู้บริหาร ๕.๒ คุณลักษณะของครู ๕.๓ คุณลักษณะของบุคลากรสนับสนุน ๕.๔ การบริหารงานบุคลากร	๑. พิจารณาจากหลักฐาน และผลงานที่ปรากฏ ๒. สังเกตพฤติกรรมของ บุคลากร ๓. สัมภาษณ์บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง
๖. ความดีเด่นของ สถานศึกษา	๖.๑ โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของ สถานศึกษา ๖.๒ ผลงานจากการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมดีเด่น	๑. พิจารณาจากหลักฐาน และผลงานที่ปรากฏ ๒. สังเกตและสัมภาษณ์ นักเรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ๓. สัมภาษณ์บุคลากรที่ เกี่ยวข้อง

๕. รายการประเมิน และวิธีการประเมิน

การประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีรายการประเมิน ๖ ด้าน แต่ละด้านมีคำอธิบาย หัวข้อพิจารณา แนวทางการให้ระดับคุณภาพ วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล ดังนี้

ด้านที่ ๑ คุณภาพนักเรียน

๑.๑ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

คำอธิบาย นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง การที่นักเรียนเป็นคนดี มีจิตใจงาม แสดงออกทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรม โดยเฉพาะความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการเสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยโดยเฉพาะท้องถิ่นของตน รวมทั้งมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อพิจารณา

- ๑) นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ
- ๒) นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ๓) นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในความเป็นไทย
- ๔) นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ

- ๔ = มีนักเรียนร้อยละ ๘๕ ขึ้นไป ที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ
- ๓ = มีนักเรียนร้อยละ ๗๕-๘๔ ที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ
- ๒ = มีนักเรียนร้อยละ ๖๕-๗๔ ที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ
- ๑ = มีนักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๕ ที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

- ๔ = มีนักเรียนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ๓ = มีนักเรียนร้อยละ ๘๐-๘๕ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ๒ = มีนักเรียนร้อยละ ๖๕-๗๕ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ๑ = มีนักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๕ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

๓) นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทย

- ๔ = นักเรียนร้อยละ ๗๕ รู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย สามารถอธิบาย ยกตัวอย่างและมีแนวทางนำภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นของตนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ๓ = นักเรียนร้อยละ ๗๕ รู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย สามารถอธิบาย ยกตัวอย่างภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นของตนได้
- ๒ = นักเรียนร้อยละ ๗๕ รู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนบ้าง
- ๑ = นักเรียนร้อยละ ๗๕ ไม่รู้และไม่เข้าใจในภูมิปัญญาไทยและไม่รับรู้ว่ามิภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตน

๔) นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๔ = นักเรียนร้อยละ ๘๕ มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมรักษาทรัพยากรสมบัติและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ร่วมกันดูแลบำรุงรักษาทั้งภายในและภายนอกบริเวณสถานศึกษา โดยร่วมกับสถานศึกษาวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ
- ๓ = นักเรียนร้อยละ ๗๕-๘๕ รักษาทรัพยากรสมบัติและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา และร่วมกันดูแล บำรุงรักษาทั้งภายใน และภายนอกบริเวณสถานศึกษา
- ๒ = นักเรียนร้อยละ ๖๕-๗๕ รักษาทรัพยากรสมบัติและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรสมบัติต่าง ๆ ตามระเบียบที่สถานศึกษากำหนด
- ๑ = นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๕ ไม่เอาใจใส่ดูแลรักษาทรัพยากรสมบัติและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

๑. สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมทั้งครู
๒. สังเกตสภาพการใช้ทรัพยากรภายในสถานศึกษา เช่น การประหยัดน้ำ-ไฟ การใช้สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ การดูแลรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณรอบๆ สถานศึกษา
๓. สืบหาข้อมูลการดำเนินงานจากแผนงาน/โครงการ ผลงาน ภาพถ่ายกิจกรรม โลโก้ รางวัล เกียรติบัตร วุฒิบัตร ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๑.๒ นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ หมายถึง นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทางตามศักยภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ นักเรียนมีความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสื่อความได้อย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

หัวข้อพิจารณา

- ๑) นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมของสถานศึกษาสูงกว่าเกณฑ์
- ๒) นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสื่อความได้อย่างมีเหตุผล
- ๓) นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมของสถานศึกษาสูงกว่าเกณฑ์

- ๔ = มีนักเรียนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ได้ระดับผลการเรียน ๒ ถึง ๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนหรือของประเทศ มีนักเรียนที่มีความสามารถรอบด้านหรือมีความสามารถพิเศษได้รับรางวัลจากการแข่งขันในโอกาสต่าง ๆ จำนวนมาก หลากหลายประเภท
- ๓ = มีนักเรียนร้อยละ ๗๐-๗๙ ได้ระดับผลการเรียน ๒ ถึง ๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมสูงหรือใกล้เคียงเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนหรือของประเทศ มีนักเรียนที่มีความสามารถรอบด้านหรือมีความสามารถพิเศษได้รับรางวัลจากการแข่งขันในโอกาสต่างๆ หลายประเภท
- ๒ = มีนักเรียนร้อยละ ๕๐-๖๙ ได้ระดับผลการเรียน ๒ ถึง ๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมใกล้เคียง หรือต่ำกว่าเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนหรือของประเทศเล็กน้อย มีนักเรียนที่มีความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษ ได้รับรางวัลจากการแข่งขันในโอกาสต่างๆ น้อยประเภท
- ๑ = มีนักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ได้ระดับผลการเรียน ๒ ถึง ๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนหรือของประเทศ มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันในโอกาสต่าง ๆ น้อยมาก

๒) นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสื่อความได้อย่างมีเหตุผล

- ๔ = นักเรียนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป สามารถเลือกและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา ระบุผลดีผลเสีย สรุปผลคาดการณ์ผลที่อาจเกิดขึ้นเสนอแนวทางแก้ปัญหา และอธิบายได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน
- ๓ = นักเรียนร้อยละ ๗๐-๗๙ สามารถเลือกและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา ระบุผลดีผลเสีย สรุปผลคาดการณ์ผลที่อาจเกิดขึ้นเสนอแนวทางแก้ปัญหา และอธิบายได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน
- ๒ = นักเรียนร้อยละ ๖๐-๖๙ สามารถเลือกและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหาระบุผลดีผลเสีย สรุปผลคาดการณ์ผลที่อาจเกิดขึ้นเสนอแนวทางแก้ปัญหาและอธิบายได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน
- ๑ = นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถเลือกและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา ระบุผลดีผลเสีย สรุปผลคาดการณ์ผลที่อาจเกิดขึ้นเสนอแนวทางแก้ปัญหา และอธิบายได้อย่าง เป็นขั้นเป็นตอน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	
<p>๓) นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๔ = นักเรียนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓ = นักเรียนร้อยละ ๗๐-๗๙ มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒ = นักเรียนร้อยละ ๖๐-๖๙ มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑ = นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	
<p>๔) นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๔ = นักเรียนร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมรวมกับความรู้ใหม่ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากสื่อหลายประเภทมาสร้างสรรค์ความรู้ใหม่หรือ สร้างสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น และมีการพัฒนาอยู่เสมอ</p> <p>๓ = นักเรียนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้มีการเลียนแบบสิ่งประดิษฐ์ แต่ยังขาดการพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้น</p> <p>๒ = นักเรียนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ</p> <p>๑ = นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ</p>	

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมทั้งครูและผู้เกี่ยวข้อง
- ๒) ตรวจสอบข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมของสถานศึกษา เทียบกับเกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียนหรือของประเทศ จำนวนนักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการประกวด/แข่งขันในโอกาสต่าง ๆ
- ๓) ตรวจสอบผลงานการประดิษฐ์ หรือ โครงการงานของนักเรียน
- ๔) พิจารณาจากแบบทดสอบ แบบประเมินชนิดต่าง ๆ

๑.๓ นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

คำอธิบาย นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา หมายถึง นักเรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและจิตดี มีน้ำหนักร้อยละ ๘๕-๑๑๕ ส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แสดงออกชัดเจนจากการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่มีปัญหาการปรับตัว ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ห่างไกลสารเสพติด ปัญหาทางเพศและอบายมุข ทั้งปวง มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา ด้วยความเต็มใจและสร้างสรรค์

หัวข้อพิจารณา

- ๑) นักเรียนมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ๒) นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
- ๓) นักเรียนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทั้งปวง
- ๔) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) นักเรียนมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ

- ๔ = นักเรียนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ๓ = นักเรียนร้อยละ ๘๐-๘๕ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ๒ = นักเรียนร้อยละ ๙๐-๙๕ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- ๑ = นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๙๐ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ

๒) นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

- ๔ = นักเรียนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีเหตุผล สามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนเรียน เพื่อนร่วมกิจกรรมทั้งกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ (ไม่มีเหตุทะเลาะวิวาทรุนแรงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา)
- ๓ = นักเรียนร้อยละ ๘๐-๘๕ มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับฟังเหตุซึ่งผลกันและกัน มีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวบ้างแต่ไม่มาก (อาจมีเหตุทะเลาะเบาะแว้งภายในสถานศึกษาบ้างแต่ไม่รุนแรง)
- ๒ = นักเรียนร้อยละ ๙๐-๙๕ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีนักเรียนบางกลุ่มที่มีปัญหาการปรับตัวด้านการเรียนหรือการปรับสภาพจิตใจ (และหรือมีเหตุทะเลาะเบาะแว้งภายในและภายนอกสถานศึกษา)
- ๑ = นักเรียนมากกว่าร้อยละ ๙๐ ไม่รักใคร่สามัคคี มีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวจำนวนมาก (หรือมีเหตุทะเลาะวิวาทบ่อยครั้งทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา)

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) นักเรียนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทั้งปวง

- ๕ = นักเรียนทุกคนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทุกชนิด
- ๓ = มีนักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๕ มีแนวโน้มอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ปัญหาทางเพศหรืออบายมุขบางชนิด และอยู่ในความดูแลของครูอย่างใกล้ชิด
- ๒ = มีนักเรียนประมาณร้อยละ ๖ -๑๐ เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ปัญหาทางเพศ หรืออบายมุขบางชนิด มีครูติดตามดูแล และแก้ไขพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด
- ๑ = มีนักเรียนมากกว่าร้อยละ ๑๐ เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ปัญหาทางเพศ หรืออบายมุขบางชนิด มีครูติดตามดูแลเอาใจใส่แก้ไขพฤติกรรม

๔) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา

- ๕ = นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา อย่างมีอิสระ เต็มใจ และมีความสุข มีการสร้างสรรค์ผลงานอย่างหลากหลายทั้งเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล สร้างชื่อเสียงให้แก่สถานศึกษา
- ๓ = นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา มีการสร้างสรรค์ผลงานอย่างหลากหลาย ทั้งเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล ภายในสถานศึกษา
- ๒ = นักเรียนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา ตามความสมัครใจ มีการสร้างสรรค์ผลงานหลากหลาย แต่เป็นเฉพาะกลุ่ม เฉพาะคน
- ๑ = นักเรียนส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา โดยไม่มีโอกาสเลือก มีการสร้างสรรค์ผลงานไม่มากนัก หรือไม่ค่อยมีผลงานปรากฏ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) สํารวจหลักฐานเอกสารผลงานของนักเรียน เช่น โครงการ รายงานผล ภาพการเข้าร่วมกิจกรรม เกียรติบัตร รางวัลต่าง ๆ ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมทั้งครู ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง
- ๓) สถิติการเจ็บป่วยของนักเรียน บันทึกการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง ตรวจสอบสุขภาพ สถิติการทะเลาะวิวาท

ด้านที่ ๒ การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

๒.๑ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

คำอธิบาย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการวิเคราะห์ และวางแผนพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำกับติดตามประเมินการใช้หลักสูตร นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนจนได้หลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น มีสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับบริบทและสภาพของชุมชน

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน และการนำผลมาวางแผนพัฒนาหลักสูตร
- ๒) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดเป้าหมาย
- ๓) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินการใช้หลักสูตร
- ๔) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	
๑) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชนและการนำผลมาวางแผนพัฒนาหลักสูตร	
๔ =	มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน ระบุจุดเด่น-จุดควรพัฒนา ใช้ผลการวิเคราะห์มาวางแผนปรับหลักสูตร มีการจัดทำรายงานชัดเจน
๓ =	มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน ระบุจุดเด่น-จุดควรพัฒนา ใช้ผลการวิเคราะห์มาวางแผนปรับหลักสูตร มีร่องรอยหลักฐานไว้ชัดเจน แต่ไม่ได้จัดทำรายงาน
๒ =	มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน ระบุจุดเด่นหรือจุดควรพัฒนาของสถานศึกษา มีร่องรอยหลักฐานให้เห็นบ้าง
๑ =	มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชนน้อยมากหรือไม่มีเลย

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดเป้าหมาย

- ๔ = หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายและมีการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ หลากหลาย สนองตามศักยภาพ และความต้องการของนักเรียน
- ๓ = หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องร่วมกำหนดเป้าหมายเป็นบางส่วน และมีการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ สนองตามศักยภาพ และตามความต้องการของนักเรียนได้บ้าง
- ๒ = หลักสูตรไม่มีความยืดหยุ่น กำหนดโดยสถานศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย
- ๑ = หลักสูตรไม่มีความยืดหยุ่น กำหนดโดยสถานศึกษา ผู้บริหารหรือบุคลากรกลุ่ม เล็ก ๆ ในสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด

๓) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินการใช้หลักสูตร

- ๔ = มีคณะทำงานรับผิดชอบ มีแผนการดำเนินงานต่อเนื่อง สาระสำคัญของการนิเทศ กำกับติดตามชัดเจน ดำเนินการได้ตามแผน รวมทั้งมีการสรุปผลการติดตามและประเมินไว้ครบถ้วน
- ๓ = มีคณะทำงานรับผิดชอบ มีแผนการดำเนินงานต่อเนื่อง สาระสำคัญของการนิเทศ กำกับติดตามชัดเจน แต่มีบางส่วนทำไม่ได้ตามแผน มีการสรุปผลการติดตามและประเมินไว้ค่อนข้างครบถ้วน
- ๒ = มีคณะทำงานรับผิดชอบ แผนหรือสาระสำคัญของการนิเทศกำกับติดตาม มีการสรุปผลการติดตามและประเมินบ้างไม่ค่อยชัดเจน
- ๑ = มีคณะทำงานรับผิดชอบ แผนหรือสาระสำคัญของการนิเทศกำกับติดตาม ไม่ชัดเจน ไม่มีการสรุปผลการติดตามและประเมิน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๔) การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

- ๔ = มีผลการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพของสถานศึกษา มีการสำรวจความคิดเห็น/ความพึงพอใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และมีหลักฐานว่าได้นำผลเหล่านั้นมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
- ๓ = มีการนำผลการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพสถานศึกษารวมทั้งมีหลักฐานว่าได้นำผลมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
- ๒ = มีผลการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพสถานศึกษาแต่ยังไม่ได้นำผลมาใช้พัฒนาหลักสูตร
- ๑ = สถานศึกษาไม่มีผลการกำกับติดตามและประเมินคุณภาพสถานศึกษา และไม่มีการพัฒนาหลักสูตร

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนกำกับติดตามการพัฒนาหลักสูตร โครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสารหลักสูตร และรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร คณะทำงานที่รับผิดชอบ ครู และผู้เกี่ยวข้อง

๒.๒ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบาย การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การที่สถานศึกษามีการศึกษาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลอย่างหลากหลายและเป็นจริง นำผลการศึกษามาพัฒนานักเรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการบูรณาการเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน และหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นตามสภาพแวดล้อม รวมทั้งมีการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีข้อบกพร่องทางการเรียน

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนานักเรียน
- ๒) การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- ๓) การบูรณาการเรียนรู้ออกไปนอกห้องเรียน และหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔) การจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนานักเรียน

- ๔ = ครูร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป มีการศึกษาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการติดตามและพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ครบถ้วนทุกคนและสม่ำเสมอ
- ๓ = ครูร้อยละ ๗๐ มีการศึกษาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการติดตามและพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้เป็นส่วนใหญ่และกระทำอย่างต่อเนื่อง
- ๒ = ครูร้อยละ ๘๐ มีการศึกษาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการติดตามและพัฒนาศักยภาพนักเรียนบ้าง
- ๑ = ครูร้อยละ ๖๐ ที่มีการศึกษาวิเคราะห์นักเรียนและติดตามพัฒนาศักยภาพนักเรียนและติดตามพัฒนาศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒) การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง

โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

- ๔ = มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และได้ลงมือปฏิบัติจริง **ได้มาก** มีการใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอนได้ค่อนข้างมาก จัดได้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการได้สอดคล้องกันทั่วทั้งสถานศึกษา
- ๓ = มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และได้ลงมือปฏิบัติจริง **ได้พอสมควร** มีการใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายได้พอสมควร จัดได้ครอบคลุมหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ๒ = มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และได้ลงมือปฏิบัติจริง **ได้บ้าง** มีการใช้กระบวนการกลุ่ม และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายได้บ้าง
- ๑ = มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และได้ลงมือปฏิบัติจริง **ได้น้อยมาก** มีการใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายได้น้อยมาก

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

<p>๓) การบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่น ๆ และหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>๕ = มีการนำภูมิปัญญา หรือสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มสาระฯ หรือมีการบูรณาการการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างอย่างกว้างขวาง</p> <p>๓ = มีการนำภูมิปัญญา หรือสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มสาระฯ หรือมีการบูรณาการการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างได้พอสมควร</p> <p>๒ = มีการนำภูมิปัญญา หรือสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มสาระฯ หรือมีการบูรณาการการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระฯ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างได้บ้าง</p> <p>๑ = มีการนำภูมิปัญญา หรือสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน แต่ละกลุ่มสาระฯ หรือมีการบูรณาการการเรียนรู้ข้ามกลุ่มสาระฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างได้น้อยมาก</p>
<p>๔) การจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน</p> <p>๕ = มีระบบการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ดำเนินการได้ทั่วถึง (จัดได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ใช้เทคนิคการสอนที่แตกต่างจากเดิม) นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทุกคน</p> <p>๓ = มีระบบการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ดำเนินการได้ค่อนข้างทั่วถึง นักเรียนส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น</p> <p>๒ = มีระบบการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ดำเนินการตามแผนได้บ้าง มีนักเรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นพอประมาณ</p> <p>๑ = มีระบบการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการตามแผน นักเรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเพียงเล็กน้อย</p>

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนงาน/โครงการ พัฒนาวิชาการ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ผลงานของนักเรียน ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์นักเรียน ครู ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๓) สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง

๒.๓ การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน

คำอธิบาย การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง การที่สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย ครอบคลุมการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนทุกด้าน มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรายวิชาเป็นรายปี/ภาคที่ช่วยยกระดับคุณภาพนักเรียน มีระบบการรายงานผลการเรียนต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำผลการเรียนไปพัฒนานักเรียน การสอน และพัฒนาหลักสูตร

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย
- ๒) การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนที่ช่วยยกระดับคุณภาพนักเรียน
- ๓) ระบบการรายงานผลการเรียนต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- ๔) การนำผลการเรียนไปพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอน และพัฒนาหลักสูตร

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย

- ๔ = ทุกกลุ่มสาระฯ มีเครื่องมือวัดและประเมินที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เน้นคำถามเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า และวัดครอบคลุมพฤติกรรมนักเรียนทุกด้านในสัดส่วนที่เหมาะสม
- ๓ = ทุกกลุ่มสาระฯ มีเครื่องมือวัดและประเมินที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ใช้วิธีการประเมินที่ค่อนข้างหลากหลาย มีการใช้คำถามเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าพอสมควร วัดครอบคลุมพฤติกรรมนักเรียนทุกด้านในสัดส่วนที่เหมาะสม
- ๒ = ทุกกลุ่มสาระฯ มีเครื่องมือวัดและประเมินที่ใช้วิธีการ**ทดสอบเป็นส่วนใหญ่** มีการใช้คำถามเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าอยู่บ้าง
- ๑ = ทุกกลุ่มสาระฯ มีเครื่องมือวัดและประเมินที่ใช้วิธีการ**ประเมินด้วยแบบทดสอบอย่างเดียว** มีคำถามเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าน้อยมาก

๒) การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนที่ช่วยยกระดับคุณภาพนักเรียน

- ๔ = มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนให้สูงขึ้นเพื่อท้าทายความสามารถของ**นักเรียนในแต่ละปี มีฐานที่มาของการกำหนดเกณฑ์ถูกต้องและเหมาะสม** และมีรายวิชา/สาระเพิ่มเติมที่ให้นักเรียนได้ทดสอบความสามารถระดับสูง (Honor Course)
- ๓ = มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนสูงขึ้น เพื่อท้าทายความสามารถของนักเรียนในหลายรายวิชา **กำหนดเกณฑ์ตามความต้องการของผู้สอน**
- ๒ = มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนสูงขึ้น เพื่อท้าทายความสามารถของนักเรียนในบางรายวิชา **กำหนดเกณฑ์ตามความต้องการของผู้สอน**
- ๑ = มีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนเหมือนเดิมทุกปีทุกภาคเรียน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) ระบบการรายงานผลการเรียนต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

- ๔ = มีการกำหนดนโยบาย มาตรการ และรูปแบบการรายงานผลการเรียน เพื่อให้ให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจนสาระครบถ้วน ทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจ ร่วมกัน และมั่นใจในผลการเรียนที่น่าเสนอ การจัดทำเอกสารหลักฐานครบถ้วน เป็นปัจจุบันมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานอยู่เสมอ ผู้รับบริการพึงพอใจ
- ๓ = มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน มีการสร้างความเข้าใจ ร่วมกัน การจัดทำเอกสารหลักฐานครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีการปรับปรุงและพัฒนาางานอยู่เสมอ ผู้รับบริการพึงพอใจ
- ๒ = มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ข้อมูลมีความถูกต้องชัดเจน การจัดทำเอกสารหลักฐานครบถ้วนเป็นปัจจุบัน มีการปรับปรุงและพัฒนาางานบ้าง
- ๑ = มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการรายงานผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ข้อมูลถูกต้องชัดเจน การจัดทำเอกสารหลักฐานไม่เป็นปัจจุบัน มีการปรับปรุงพัฒนาางานค่อนข้างน้อย

๔) การนำผลการเรียนไปพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอน และพัฒนาหลักสูตร

- ๔ = มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลทุกระดับชั้น/ห้องเรียน แผนการสอนของครูผู้สอนส่วนมากมีการปรับปรุง โดยใช้ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียน เป็นองค์ประกอบหนึ่ง ข้อมูลผลการเรียนในภาพรวมถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
- ๓ = มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลเกือบทุกห้องเรียน ผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระฯ ใช้ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงแผนการสอนบ้าง ข้อมูลผลการเรียนในภาพรวมถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาบ้าง
- ๒ = มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนรายบุคคลบางห้องเรียน ผู้สอนบางกลุ่มสาระฯ ใช้ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงแผนการสอน มีการนำผลการเรียนในภาพรวมไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาบ้าง
- ๑ = มีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนเฉพาะบางกลุ่ม ครูบางคนใช้ข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนมาปรับปรุงแผนการสอน มีการนำผลการเรียนในภาพรวมไปใช้ปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาน้อยมาก

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น หลักสูตรสถานศึกษา โครงการพัฒนางานวิชาการ แผนการสอน หลักฐานเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน โครงการ/ผลงานของนักเรียน ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม/หมวด ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ นักเรียน ผู้ปกครอง
- ๓) สังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียน
- ๔) สังเกตการปฏิบัติงานในห้องทะเบียนและวัดผล

๒.๔ การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

คำอธิบาย การผลิต การใช้ และการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การที่สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา กับครูรวมทั้งผู้ปกครองหรือชุมชน โดยเฉพาะสื่อที่ทำจากวัสดุท้องถิ่น มีการใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน มีระบบการบริการการใช้ และบำรุงรักษาสื่อ รวมทั้งมีการขยายผลการใช้สื่อที่มีคุณภาพ และเผยแพร่แก่ผู้สนใจ

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับครู และผู้ปกครองหรือชุมชน
- ๒) การใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน
- ๓) ระบบการบริการการใช้ และการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
- ๔) การขยายผลการใช้สื่อที่มีคุณภาพและเผยแพร่แก่ผู้สนใจ

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

<p>๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับครู และผู้ปกครองหรือชุมชน</p> <p>๔ = ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อที่ต้องการใช้ โดยชักชวนผู้รู้ในท้องถิ่นหรือผู้ปกครองร่วมคิดและจัดทำตามความเหมาะสม ได้สื่อหลากหลาย สื่อทุกชิ้นช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว</p> <p>๓ = ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ร่วมกันวางแผนจัดหาและผลิตสื่อที่ต้องการใช้ ได้สื่อค่อนข้างหลากหลาย สื่อทุกชิ้นช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว มีร่องรอยว่าผู้ปกครอง ชุมชน แสดงความคิดเห็นและช่วยในการทำสื่อ</p> <p>๒ = ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ วางแผนจัดหาและผลิตสื่อเอง สื่อที่ผลิตได้ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ มีการนำข้อคิดเห็นจากผู้ปกครอง ชุมชน มาผลิตสื่อบ้างเล็กน้อย</p> <p>๑ = ครูส่วนใหญ่วางแผนจัดซื้อสื่อประกอบการสอนสำเร็จรูป และไม่มีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ปกครอง ชุมชน</p>

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) การใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน

- ๔ = ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ส่วนมากมีการผลิตและใช้สื่อในการเรียนการสอน สื่อที่ใช้สร้างสรรค์มีการพัฒนา (ศึกษาวิจัย) สื่อให้มีประสิทธิภาพเหมาะกับกลุ่มนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- ๓ = ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ส่วนมากมีการผลิตและใช้สื่อในการเรียนการสอน แต่ขาดการพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพเหมาะกับกลุ่มนักเรียน
- ๒ = ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ เฉพาะบางคนที่คนใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ มีร่องรอยการพัฒนาสื่อให้เห็นบ้าง
- ๑ = ครูส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อในการเรียนการสอน

๓) ระบบการให้บริการ การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

- ๔ = มีการวางแผนการใช้และการซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการจัดบริการอย่างเป็นระบบ สะดวกที่จะนำไปใช้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับรู้ และพึงพอใจการให้บริการ
- ๓ = มีการวางแผนการใช้และการซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ จัดบริการเป็นระบบ มีข้อจำกัดในการให้บริการบ้าง แต่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับรู้ และยังพึงพอใจการให้บริการ
- ๒ = มีการวางแผนการใช้และการซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ แต่ปฏิบัติไม่ได้ตามแผน ผู้ใช้บริการไม่ค่อยพอใจ
- ๑ = ขาดการวางแผนการใช้และการซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีสื่อที่ขาดคุณภาพหรือการปรับปรุงจำนวนมาก

๔) การขยายผลการใช้สื่อที่มีคุณภาพและเผยแพร่แก่ผู้สนใจ

- ๔ = สื่อที่ผลิตเองหลายชิ้นได้รับการยอมรับและนำไปใช้ทั้งระดับสถานศึกษา ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด หรือในวงกว้าง (ต่างสังกัด/ระดับประเทศ)
- ๓ = สื่อที่ผลิตเองหลายชิ้นได้รับการยอมรับและนำไปใช้ทั้งในระดับสถานศึกษา และระดับกลุ่มโรงเรียน
- ๒ = สื่อที่ผลิตเองหลายชิ้นได้รับการยอมรับและนำไปใช้ภายในสถานศึกษา
- ๑ = มีสื่อที่ผลิตใช้เองน้อยชิ้น และยังไม่มีการเผยแพร่แก่ผู้สนใจ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) ตำราหลักฐาน เช่น แผนการพัฒนาสื่อ โครงการผลิตสื่อ สื่อที่ผลิตได้ รายงานการใช้และการเผยแพร่สื่อ ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างาน โสตทัศนูปกรณ์ นักเรียน ผู้รู้ในท้องถิ่น
- ๓) ตำรา ร่องรอยการใช้สื่อที่ผลิตขึ้นเองหรือสื่ออื่น ๆ

๒.๕ การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน

คำอธิบาย การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน หมายถึง การที่สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้แสดงออก โดยจัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความถนัด ความสนใจ หรือความต้องการของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียนทั้งด้านการให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพจิต การศึกษาต่อ และประกอบอาชีพรวมทั้งจัดบริการและสวัสดิการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การจัดกิจกรรมส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้แสดงออกตามกลุ่มสาระฯ
- ๒) การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
- ๓) การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียน
- ๔) การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) การจัดกิจกรรมส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้แสดงออกตามกลุ่มสาระฯ

- ๔ = มีการสำรวจความสนใจ ความถนัด ความต้องการของนักเรียน จัดชุมนุมทางวิชาการ ให้นักเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงออกได้หลากหลาย สอดคล้องกับผลการสำรวจกิจกรรมแต่ละชุมนุม น่าสนใจ มีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญ นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีผลงานปรากฏชัดเจน
- ๓ = มีการสำรวจความสนใจ ความถนัด ความต้องการของนักเรียน จัดชุมนุมทางวิชาการ ให้นักเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงออกได้ค่อนข้างหลากหลาย นักเรียนพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละชุมนุม มีผลงานปรากฏบ้าง
- ๒ = มีการจัดชุมนุมทางวิชาการได้ค่อนข้างจำกัด แต่นักเรียนพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละชุมนุมมีผลงานปรากฏ
- ๑ = มีการจัดชุมนุมทางวิชาการได้ค่อนข้างจำกัด นักเรียนไม่ค่อยสนใจในการเข้าร่วมชุมนุม มีผลงานปรากฏน้อย

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

- ๔ = มีนโยบายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จัดกิจกรรมน่าสนใจ หลากหลายวิธี มีข้อกำหนดในการประเมินชัดเจน นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมาย
- ๓ = มีนโยบายส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ที่กำหนดแน่นอน จัดกิจกรรมหลาย ๆ ลักษณะ มีข้อกำหนดในการประเมินชัดเจน นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความพอใจ การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมายพอสมควร
- ๒ = มีการกำหนดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้คงที่ จัดกิจกรรมในรูปแบบเดิมๆ มีข้อกำหนดการประเมินที่เคร่งครัด นักเรียนร่วมกิจกรรม ตามข้อกำหนดของสถานศึกษา
- ๑ = มีการกำหนดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ไม่เด่นชัด จัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ ข้อกำหนดการประเมินเคร่งครัด นักเรียนร่วมกิจกรรมตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

๓) การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียน

- ๔ = มีคณะทำงานรับผิดชอบและจัดทำแผนงานแนะแนว ให้บริการด้านการให้คำปรึกษา การแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อ และเพื่อการประกอบอาชีพ จัดกิจกรรมแนะแนวที่น่าสนใจ ให้ประโยชน์นักเรียนครอบคลุมและทั่วถึง มีสารสนเทศเพื่อการแนะแนวเพียงพอ นักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจการให้บริการ
- ๓ = มีคณะทำงานรับผิดชอบและจัดทำแผนงานแนะแนว การจัดบริการด้านการให้คำปรึกษา การแนะแนวนั้นเพียงด้านใดด้านหนึ่ง แต่ยังจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ และให้ประโยชน์นักเรียนได้ทั่วถึง มีสารสนเทศ เพื่อการแนะแนวพอประมาณ นักเรียนส่วนใหญ่ยังพึงพอใจการให้บริการ
- ๒ = มีคณะทำงานรับผิดชอบและจัดทำแผนงานแนะแนว มีนักเรียนเพียงบางส่วน ได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวและพึงพอใจในการให้บริการ
- ๑ = การจัดทำแผนงานแนะแนวไม่ชัดเจน มีนักเรียนได้รับประโยชน์จากบริการแนะแนวน้อยมาก

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๔) การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน

- ๔ = สถานศึกษามีข้อมูลของนักเรียนจำแนกรายกลุ่ม/รายบุคคล รู้สภาพปัญหาของนักเรียนตามความเป็นจริง มีการให้ทุนการศึกษา หรือทุนอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และทั่วถึง มีบริการน้ำดื่ม โทรศัพท์ แหล่งพักผ่อน เครื่องสาธารณูปโภคเพียงพอ สะอาด สะดวก ปลอดภัย และถูกหลักอนามัย
- ๓ = สถานศึกษามีข้อมูลของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น รู้สภาพปัญหาของนักเรียนตามความเป็นจริง มีการให้ทุนการศึกษาหรือทุนอื่น ๆ ตามความเหมาะสมแต่ไม่ทั่วถึง มีบริการน้ำดื่ม โทรศัพท์ แหล่งพักผ่อน เครื่องสาธารณูปโภคเพียงพอ
- ๒ = สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี มีการบริการน้ำดื่ม โทรศัพท์ แหล่งพักผ่อน เครื่องสาธารณูปโภคเท่าที่จำเป็น
- ๑ = สถานศึกษาจัดบริการและสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนได้น้อยรายการบริการน้ำดื่ม โทรศัพท์ แหล่งพักผ่อน เครื่องสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนงาน/โครงการ บันทึกรายการที่นักเรียนได้รับความช่วยเหลือ จำนวนผู้รับทุน บันทึกการประชุม ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบ นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
- ๓) สสำรวจสภาพจริงในการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ โทรศัพท์ แหล่งพักผ่อน และเครื่องสาธารณูปโภคต่าง ๆ

๒.๖ การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

คำอธิบาย การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การที่สถานศึกษามีห้องสมุดที่มีปริมาณหนังสือเพียงพอและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วน เพียงพอและใช้ประโยชน์คุ้มค่า มีการจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ร่มรื่น สะอาด และปลอดภัย

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอและมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ๒) ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วน เพียงพอ และใช้ประโยชน์คุ้มค่า
- ๓) การจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
- ๔) การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในบริเวณสถานศึกษา

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอ และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน

เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

- ๔ = ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอ จัดหมวดหมู่ตามหลักสากล มีสถิติการยืมหนังสือที่เป็นปัจจุบัน มีความเคลื่อนไหวในกลุ่มผู้ยืม มีแผนการใช้ห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านได้ผล นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมรักการอ่าน **เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันอยู่เสมอ**
- ๓ = ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอ จัดหมวดหมู่ตามหลักสากล แต่สถิติการยืมมีการเคลื่อนไหวเฉพาะบางกลุ่มหรือบางระดับชั้น มีแผนการใช้ห้องสมุดจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่านที่ได้ผลพอสมควร นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมรักการอ่านบ้าง นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันบ่อย ๆ
- ๒ = ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอ จัดเป็นหมวดหมู่ตามความต้องการการใช้มีความเคลื่อนไหวในการยืมน้อย จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรักการอ่านได้ผลน้อย นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันบ้าง
- ๑ = ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือไม่พอกับความต้องการ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการรักการอ่านไม่ได้ผลเท่าที่ควร มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันน้อยมาก

๒) ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วน เพียงพอ และใช้ประโยชน์คุ้มค่า

- ๔ = มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนเพียงพอ มีการวางแผนที่ดีและใช้ประโยชน์คุ้มค่า
- ๓ = มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกอาจไม่ครบถ้วนแต่มีการวางแผนการใช้ที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ได้เพียงพอและคุ้มค่า
- ๒ = มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน เพียงพอ แต่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า
- ๑ = มีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม และไม่มีการวางแผนแก้ไข

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) การจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

- ๔ = มีการจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ภายในและหรือภายนอกห้องเรียน หลากหลายรูปแบบ และวิธีการ ใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง มีแหล่งให้นักเรียนเผยแพร่ความรู้หรือนำความรู้ที่น่าสนใจและทันเหตุการณ์มานำเสนอ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการ
- ๓ = มีการจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ภายในและหรือภายนอกห้องเรียน ได้ดี พอสมควรนักเรียนได้ใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนรู้เต็มที่ มีแหล่งให้นักเรียนเผยแพร่ความรู้ตามต้องการ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการ
- ๒ = มีการจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ภายในและหรือภายนอกห้องเรียนบ้าง มีการใช้ประโยชน์จากมุม/แหล่งการเรียนรู้บ้าง นักเรียนมีโอกาสเผยแพร่ผลงานของตนเอง และยังมีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการบ้าง
- ๑ = มีการจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้น้อยมาก นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินการ

๔) การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในบริเวณสถานศึกษา

- ๔ = สภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถานศึกษาสะอาด ร่มรื่นและปลอดภัย มีบริเวณให้นักเรียนพักผ่อนเพียงพอ
- ๓ = สภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถานศึกษาค่อนข้างสะอาด ร่มรื่นและปลอดภัย มีบริเวณให้นักเรียนพักผ่อนพอประมาณ
- ๒ = สภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถานศึกษามีความปลอดภัยแต่ไม่ร่มรื่น หรือไม่สะอาดเท่าที่ควร มีบริเวณที่ให้นักเรียนพักผ่อนน้อย
- ๑ = สภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถานศึกษาไม่สะอาด และค่อนข้างจะไม่ปลอดภัย มีบริเวณให้นักเรียนพักผ่อนน้อยมาก

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น สถิติการใช้ห้องสมุด สถิติการยืมหนังสือ สถิติการเบิกจ่ายรายการต่าง ๆ
- ๒) สัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้มาติดต่อราชการ ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๓) สํารวจสภาพความเป็นจริง

ด้านที่ ๓ การบริหารการจัดการ

๓.๑ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ

คำอธิบาย การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ หมายถึง การที่สถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษาและชุมชนรอบคลุม มีประสิทธิภาพต่อการใช้งาน นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัย และพัฒนาระบบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมและผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

หัวข้อพิจารณา

๑. การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน
๒. การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบทันสมัย และพัฒนาต่อเนื่อง
๓. การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน
๔. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมในสถานศึกษา และผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน

- ๔ = มีข้อมูลและสารสนเทศที่จัดระบบไว้ครอบคลุมการใช้งาน และสารสนเทศทุกด้านเป็นปัจจุบัน
- ๓ = มีข้อมูลและสารสนเทศที่จัดระบบไว้ได้ค่อนข้างดี และสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นปัจจุบัน
- ๒ = มีข้อมูลและสารสนเทศที่จัดระบบได้พอประมาณ และสารสนเทศที่เก็บไว้เป็นปัจจุบัน
- ๑ = มีข้อมูลและสารสนเทศเพียงบางส่วนไม่มากพอต่อการใช้งาน แต่ข้อมูลที่เก็บไว้เป็นปัจจุบัน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัย และพัฒนาต่อเนื่อง

- ๔ = มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ จัดเป็นระเบียบ เรียกใช้ได้ง่าย สะดวก มีการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเป็นสารสนเทศที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที มีวิธีการจัดเก็บหรือใช้เครื่องมือทันสมัย และมีการปรับปรุงวิธีการจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศอยู่เสมอ
- ๓ = มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ จัดเป็นระเบียบเรียกใช้งานได้ดี มีการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเป็นสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์ได้เป็นส่วนใหญ่ แสวงหาวิธีการจัดเก็บที่ดีอยู่เสมอ
- ๒ = มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศยังไม่เป็นหมวดหมู่ แต่ยังสามารถเรียกใช้งานได้ง่าย มีการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเป็นสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์ได้เพียงบางส่วน
- ๑ = มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศไม่เป็นหมวดหมู่ เรียกใช้งานไม่สะดวก ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลดิบ

๓) การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

- ๔ = มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเป็นฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการบริหาร การจัดการและในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเกิดประโยชน์คุ้มค่า
- ๓ = มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเป็นฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการบริหาร การจัดการเป็นส่วนใหญ่ และใช้เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย
- ๒ = มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเป็นฐานข้อมูลในการตัดสินใจวางแผนดำเนินการ ในบางเรื่อง
- ๑ = มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อตัดสินใจวางแผนดำเนินงานน้อยมาก

๔) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

- ๔ = มีการวางแผนการดำเนินงาน ใช้วิธีการหลากหลายและน่าสนใจ การเผยแพร่ข่าวสารของสถานศึกษาครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย มีผลงานปรากฏชัด ทุกฝ่ายพึงพอใจ
- ๓ = มีการวางแผนการดำเนินงาน ใช้วิธีการเผยแพร่ที่เหมาะสม ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย มีผลงานปรากฏ ทุกฝ่ายพึงพอใจ
- ๒ = ไม่มีแผนการดำเนินงาน แต่ใช้วิธีการเผยแพร่หลายวิธี เผยแพร่เฉพาะกลุ่มเป้าหมายหลัก ผู้รับข้อมูลพึงพอใจ
- ๑ = ไม่มีแผนการดำเนินงาน แต่มีหลักฐานว่ามีการเผยแพร่ข่าวสารของสถานศึกษา อยู่บ้าง ผลงานไม่ชัดเจน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาหลักฐานที่ปรากฏ เช่น แผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์ แผนการจัดทำระบบสารสนเทศ บันทึกการประชุม รายงานสรุปการดำเนินงาน ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ตรวจสอบสภาพการปฏิบัติงานจริง เช่น การเรียกข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ฯลฯ

๓.๒ การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

คำอธิบาย การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง การบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ ให้บังเกิดประสิทธิผลตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนด มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งเป็นไปตามกฎกระทรวงที่ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งใช้หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ หลักการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีรูปแบบบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีระบบและกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน การควบคุมและการบริหารความเสี่ยง และมีระบบรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษา
- ๒) การจัดระบบประกันคุณภาพภายใน
- ๓) การบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม
- ๔) รูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษา

- ๔ = มีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษา ศักยภาพของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น มียุทธวิธีการพัฒนาที่ชัดเจน จัดลำดับกิจกรรมการปฏิบัติงานเป็นเหตุเป็นผล จัดช่วงเวลาที่เหมาะสม และมีผู้รับผิดชอบชัดเจน และมีการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบครบทุกกิจกรรม มีการนิเทศติดตามตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นไปตามแผนการนิเทศ และมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทุกกลุ่มเป้าหมาย
- ๓ = มีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษา ศักยภาพของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น มียุทธวิธีการพัฒนาที่ชัดเจน จัดลำดับกิจกรรมการปฏิบัติงานเป็นเหตุเป็นผล จัดช่วงเวลาที่เหมาะสม และมีผู้รับผิดชอบชัดเจน และดำเนินงานได้ตามแผนเป็นส่วนใหญ่ มีการนิเทศ ติดตามตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาได้ตามแผนแต่ไม่ครบถ้วน มีการรายงานผลการดำเนินงานเฉพาะบางกลุ่มเป้าหมาย
- ๒ = มีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษา ศักยภาพของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น มียุทธวิธีการพัฒนาไม่ชัดเจน ดำเนินกิจกรรมการปฏิบัติงานตามปัญหาที่เกิดขึ้น แต่มีผู้รับผิดชอบชัดเจน การนิเทศ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานไม่สม่ำเสมอ มีการรายงานผลการดำเนินงานเฉพาะที่หน่วยงานกำหนด
- ๑ = มีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี แต่ไม่ได้คำนึงถึงเป้าหมาย นโยบายในการจัดการศึกษา ศักยภาพของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น ไม่มียุทธวิธีการพัฒนาที่ชัดเจน ดำเนินงานไม่ค่อยเป็นไปตามแผน แต่มีผู้รับผิดชอบงาน มีการรายงานผลการดำเนินงาน แต่ผลการรายงานไม่ชัดเจน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) การจัดระบบประกันคุณภาพภายใน

- ๕ = มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวง มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน มีรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และมีการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง มีร่องรอยหลักฐานปรากฏชัดเจน สามารถตรวจสอบได้
- ๓ = มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวง มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน มีรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และมีการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง มีร่องรอยหลักฐานปรากฏ แต่ยังขาดความชัดเจนในบางประเด็น
- ๒ = มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวง มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน มีรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการนำผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในมาใช้แก้ปัญหา/พัฒนาบางส่วน และยังขาดความชัดเจนทุกประเด็น
- ๑ = มีโครงการ/กิจกรรมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวง มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน แต่ไม่มีรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง ไม่มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้แก้ปัญหาได้

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) การบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม

- ๔ = สถานศึกษามีการดำเนินงาน กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์) กำหนดกลยุทธ์การดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จตามทิศทาง มีการวัดผลและประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบตามตัวชี้วัด และมีระบบการคิดต้นทุนผลผลิต ต้นทุนกิจกรรม และต้นทุนของหน่วยงาน โดยสถานศึกษา มีร่องรอยหลักฐานปรากฏชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ครบทั้งหมด
- ๓ = สถานศึกษามีการดำเนินงาน กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์) กำหนดกลยุทธ์การดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จตามทิศทาง มีการวัดผลและประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบตามตัวชี้วัด และมีระบบการคิดต้นทุนผลผลิต ต้นทุนกิจกรรม และต้นทุนของหน่วยงาน โดยสถานศึกษา มีร่องรอยหลักฐานปรากฏที่ยังขาดความชัดเจนในบางส่วน
- ๒ = สถานศึกษามีการดำเนินงาน กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์) กำหนดกลยุทธ์การดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จตามทิศทาง มีการวัดผลและประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบตามตัวชี้วัด และมีระบบการคิดต้นทุนผลผลิต ต้นทุนกิจกรรม และต้นทุนของหน่วยงาน โดยสถานศึกษามีร่องรอยหลักฐานอ้างอิงที่ขาดความชัดเจน แต่สามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการแก้ไข/พัฒนาได้บางส่วน
- ๑ = สถานศึกษามีการดำเนินงาน กำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์) กำหนดกลยุทธ์การดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จตามทิศทาง มีการวัดผลและประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบตามตัวชี้วัด และมีระบบการคิดต้นทุนผลผลิต ต้นทุนกิจกรรม และต้นทุนของหน่วยงาน โดยสถานศึกษา ไม่มีร่องรอยหลักฐานอ้างอิง แต่สามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการแก้ไข/พัฒนาบางส่วน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๔) รูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

- ๔ = มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีที่ผ่านมา โดยใช้ฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ และมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จ มีการควบคุมและบริหารความเสี่ยง ตรวจสอบผลการดำเนินการ มีการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดความสำเร็จ นำผลการดำเนินการมาปรับเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีถัดไป และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชน โดยมีร่องรอยหลักฐานปรากฏชัดเจน สามารถตรวจสอบได้
- ๓ = มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีที่ผ่านมา โดยใช้ฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ และมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จ มีการควบคุมและบริหารความเสี่ยงบ้าง ตรวจสอบผลการดำเนินการ มีการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดความสำเร็จบ้าง นำผลการดำเนินการมาปรับเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีถัดไป และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน โดยมีร่องรอยหลักฐานปรากฏ
- ๒ = มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีที่ผ่านมา โดยใช้ฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ และมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จ แต่ขาดการควบคุมและบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบผลการดำเนินการ ไม่มีการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดความสำเร็จ และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน
- ๑ = มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในรอบปีที่ผ่านมา แต่ไม่ใช้ฐานข้อมูลของผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จ ตรวจสอบผลการดำเนินการ มีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐานและร่องรอยที่ปรากฏ เช่น แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ บันทึกการดำเนินงาน บันทึกการประชุม รายงานประจำปี เป็นต้น
- ๒) สัมภาษณ์ สอบถามบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ

๓.๓ การบริหารงบประมาณและการบริการ

คำอธิบาย การบริหารงบประมาณและการบริการ หมายถึง สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ มุ่งเน้นผลงานคือคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ มีแผนการติดตามควบคุมการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน มีการรายงานผลการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ รวมทั้งมีการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาตามความเหมาะสมและจัดได้ทั่วถึง

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การบริหารงบประมาณเหมาะสมและเพียงพอ
- ๒) แผนการติดตาม ควบคุมการใช้งบประมาณชัดเจน
- ๓) การรายงานผลการใช้งบประมาณเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๔) การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสมและทั่วถึง

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) การบริหารงบประมาณเหมาะสมและเพียงพอ

- ๔ = มีการระบุแหล่งที่มาของงบประมาณชัดเจน มีเงินงบประมาณ เพื่อการพัฒนาในแต่ละปีค่อนข้างคงที่ เพียงพอที่จะบริหารงานได้อย่างต่อเนื่อง กำหนดนโยบายการใช้จ่ายเงินในสัดส่วนที่เหมาะสม คำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนส่วนใหญ่จะได้รับ
- ๓ = มีการระบุแหล่งที่มาของงบประมาณชัดเจน มีเงินงบประมาณ เพื่อการพัฒนาเพียงพอต่อการบริหารงานปีต่อปี กำหนดนโยบายการใช้จ่ายเงินที่เน้นการพัฒนาวิชาการ คำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนส่วนใหญ่จะได้รับ
- ๒ = งบประมาณที่ได้รับมีแหล่งสนับสนุน ไม่แน่นอนและไม่เพียงพอ แต่การบริหารเงินส่วนใหญ่เน้นหนักในทางพัฒนาวิชาการ คำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนส่วนใหญ่จะได้รับ
- ๑ = งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ ไม่มีแหล่งสนับสนุน ไม่อาจวางแผนพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) แผนการติดตาม ควบคุมการใช้งบประมาณชัดเจน

- ๔ = มีแผนการติดตามควบคุมการใช้งบประมาณ การใช้งบประมาณทั้งหมดเป็นไปตามแผน ใช้อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- ๓ = มีแผนการติดตาม ควบคุมการใช้งบประมาณ การใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนส่วนใหญ่ คำนึงถึงใช้อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- ๒ = ไม่มีแผนการติดตาม ควบคุมการใช้งบประมาณ แต่ใช้งบประมาณอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์
- ๑ = ไม่มีแผนการติดตาม ควบคุมการใช้งบประมาณ ใช้งบประมาณอย่างไม่ประหยัดและไม่เหมาะสม

๓) การรายงานผลการใช้งบประมาณเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้

- ๔ = มีการรายงานผลการใช้งบประมาณตามความเป็นจริง ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน การใช้งบประมาณสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด
- ๓ = มีการรายงานผลการใช้งบประมาณตามความเป็นจริง ถูกต้อง แต่ยังไม่เป็นปัจจุบัน การใช้งบประมาณยังสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด
- ๒ = มีการสรุปผลการใช้งบประมาณตามโครงการ โดยไม่คำนึงถึงเป้าหมายที่กำหนด ผลการรายงานไม่เป็นปัจจุบัน
- ๑ = มีการสรุปผลการใช้งบประมาณในบางโครงการ ข้อมูลการใช้งบประมาณมีความคลาดเคลื่อน หลายแห่ง การใช้งบประมาณไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด

๔) การจัดบริการต่างๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสมและทั่วถึง

- ๔ = มีการจัดบริการต่าง ๆ เช่น ห้องพักรู มุมพักผ่อน แหล่งค้นคว้า การศึกษาดูงาน ทูตส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ เป็นต้น จัดได้หลากหลายเหมาะสมกับสภาพการณ์ และทั่วถึง บุคลากรร้อยละ ๘๐ ฟังพอใจ
- ๓ = มีการจัดบริการต่างๆ โดยจัดให้หลายรูปแบบ เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษา บุคลากรร้อยละ ๗๐ ฟังพอใจ
- ๒ = มีการจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่ บุคลากรได้พอสมควร บุคลากรร้อยละ ๖๐ ฟังพอใจ
- ๑ = มีการจัดบริการต่างๆ ให้แก่ บุคลากรได้ไม่มากนัก บุคลากรร้อยละ ๕๐ ฟังพอใจ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการใช้จ่ายเงิน รายงานสรุปผล การใช้จ่ายเงิน บันทึกการรับจ่ายเงิน รายงานการตรวจสอบ การใช้จ่ายเงิน รายงานการประชุม เป็นต้น
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ เจ้าหน้าที่การเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์และ ผู้เกี่ยวข้อง
- ๓) สัมภาษณ์บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในฐานะผู้รับบริการ
- ๔) สังเกตสภาพทั่วไปในสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่บุคลากร

๓.๔ การบริหารงานอาคารสถานที่

คำอธิบาย การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดดำเนินการ ให้อาคารเรียนและสถานที่ทุกแห่ง (เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ) สะอาด ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง และจัดสถานที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม เหมาะสมทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร (เช่น ชั้นหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายนิเทศ อุปกรณ์ไฟฟ้า ฯลฯ) รอบบริเวณ (สนามที่ฝึก สวนหย่อม ฯลฯ) หรือมุมกิจกรรมต่างๆ อยู่ในสภาพดี ปลอดภัย และมีปริมาณเพียงพอ มีระบบการ ซ่อมบำรุงที่เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา อยู่ในสภาพ ใช้การได้ดี ปลอดภัย มีระบบการป้องกันอันตรายที่เตรียมพร้อมนำมาใช้การได้ตลอดเวลา

หัวข้อการพิจารณา

๑. อาคารสถานที่ทุกแห่ง มีความสะอาดปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ มั่นคงแข็งแรง เหมาะสมแก่การทำกิจกรรม
๒. อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารมีปริมาณเพียงพอ รอบบริเวณ อยู่ในสภาพดีสะอาดและปลอดภัย
๓. การจัดระบบซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์
๔. ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดี ปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตราย

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) อาคารสถานที่ทุกแห่ง มีความสะอาดปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ มั่นคงแข็งแรง เหมาะสมแก่การทำกิจกรรม

- ๔ = อาคารสถานที่ทุกแห่ง มีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีการตรวจสอบและปรับปรุงประจำปี สะอาด ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมอย่างชัดเจน มีระบบดูแลความปลอดภัยทั้งในและรอบสถานศึกษา
- ๓ = อาคารสถานที่ทุกแห่ง มีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีการตรวจสอบและปรับปรุงเป็นบางครั้ง สะอาด ถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม มีระบบดูแลความปลอดภัย
- ๒ = อาคารสถานที่ทุกแห่ง ค่อนข้างแข็งแรงแต่ไม่มีการตรวจสอบและปรับปรุงจัดพื้นที่เหมาะแก่การทำกิจกรรม แต่ไม่ค่อยสะอาด มีระบบดูแลความปลอดภัย แต่ไม่ได้มีการตรวจสอบให้ใช้การได้เสมอ
- ๑ = อาคารสถานที่โดยรวมค่อนข้างแข็งแรง แต่ไม่ค่อยสะอาด บางแห่งไม่เหมาะแก่การทำกิจกรรม ไม่มีระบบการตรวจสอบหรือดูแลความปลอดภัยที่เหมาะสม

๒) อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารมีปริมาณเพียงพอ รอบบริเวณอยู่ในสภาพดี สะอาด และปลอดภัย

- ๔ = อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารใช้การได้ดีและมีปริมาณเพียงพอ รอบบริเวณอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย
- ๓ = อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร ใช้การได้ดีแต่มีปริมาณไม่เพียงพอ รอบบริเวณอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย
- ๒ = อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร มีปริมาณไม่เพียงพอ มีบางส่วนอยู่ในสภาพใช้การได้ไม่ค่อยดีหรือไม่ค่อยปลอดภัย รอบบริเวณอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย
- ๑ = อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร มีปริมาณไม่เพียงพอ หรือส่วนใหญ่อยู่ในสภาพใช้การไม่ค่อยได้หรือไม่ปลอดภัย รอบบริเวณอยู่ในสภาพดีและปลอดภัย

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) การจัดการระบบซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

- ๔ = มีแผนการจัดการระบบซ่อมบำรุงชัดเจน เหมาะสม และจัดดำเนินการได้ทันต่อเหตุการณ์
- ๓ = มีแผนการจัดการระบบซ่อมบำรุงชัดเจน เหมาะสม ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ทันต่อเหตุการณ์
- ๒ = มีแผนการจัดการระบบซ่อมบำรุงชัดเจน แต่ส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันเวลาการใช้
- ๑ = มีแผนการจัดการระบบซ่อมบำรุงชัดเจน แต่ไม่ได้ดำเนินการตามแผน หรือไม่มีแผนดำเนินการ แต่จัดทำตามเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า

๔) ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตราย

- ๔ = ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตราย และดำเนินการตรวจสอบสม่ำเสมอ
- ๓ = ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตราย แต่ดำเนินการตรวจสอบเป็นบางครั้ง หรือนาน ๆ ครั้ง
- ๒ = ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตราย แต่ไม่มีการตรวจสอบเพื่อป้องกันอันตราย
- ๑ = มีระบบสาธารณูปโภคหลายส่วนที่บ่งบอกสภาพการใช้งานที่ไม่ค่อยปลอดภัย และขาดการเอาใจใส่ในการตรวจสอบเพื่อป้องกันอันตราย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐานและร่องรอยที่ปรากฏ เช่น แผนงาน/โครงการ เอกสารต่าง ๆ
- ๒) สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ครู เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ฯลฯ
- ๓) สังเกตสภาพที่ปรากฏ

ด้านที่ ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

๔.๑ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา

คำอธิบาย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีการกำหนด วิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม สถานศึกษาสามารถ ชักนำสมาคม ชมรม หรือองค์กรภายนอกที่มีความเข้มแข็งมาให้การสนับสนุนสถานศึกษา สามารถ ทำให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้แก่บุตรหลาน มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น สถานศึกษาและชุมชนเป็น แหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) การสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- ๒) การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน
- ๓) สมาคม ชมรม องค์กรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา
- ๔) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) การสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

- ๔ = มีหลักฐานการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในแต่ละปี มีการสรุปผลชัดเจนและนำไปใช้จริง
- ๓ = มีหลักฐานการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไม่ครอบคลุมตามกลุ่มเป้าหมาย มีการสรุปผลชัดเจนและนำไปใช้จริง
- ๒ = มีหลักฐานการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเป็นบางครั้ง มีการสรุปผลและนำไปใช้บ้าง
- ๑ = มีร่องรอยว่าได้มีการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน แต่ขาดหลักฐานและขาดการสรุปผล

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน

- ๔ = วิสัยทัศน์ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิด ร่วมเสนอ ระหว่างสถานศึกษากับกลุ่มผู้ปกครอง สถาบันที่เกี่ยวข้องในชุมชน วิสัยทัศน์ และเป้าหมาย มีความชัดเจน ทุกฝ่ายรับรู้และดำเนินไปในแนวทางเดียวกัน มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง
- ๓ = วิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิด ร่วมเสนอระหว่างสถานศึกษากับกลุ่มผู้ปกครอง วิสัยทัศน์และเป้าหมาย มีความชัดเจนทุกฝ่ายรับรู้และดำเนินไปในแนวทางเดียวกัน
- ๒ = วิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากการร่วมคิดระหว่างผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาแต่มีการรับรู้และยอมรับวิสัยทัศน์ในกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน
- ๑ = วิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดจากนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา แต่มีการรับรู้และยอมรับในกลุ่มครู ผู้ปกครอง

๓) สมาคม ชมรม องค์กรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา

- ๔ = มีสมาคม ชมรม เช่น สมาคมศิษย์เก่า องค์กรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เข้มแข็ง ในชุมชนให้การสนับสนุนต่อเนื่อง และมีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ต่างฝ่ายต่างเป็นแหล่งเรียนรู้กันและกันสม่ำเสมอ
- ๓ = มีสมาคม ชมรม หรือองค์กรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนให้การสนับสนุนตามโอกาสและความจำเป็น มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเป็นบางครั้ง สถานศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ค่อนข้างมาก
- ๒ = มีสมาคม ชมรม องค์กรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนให้การสนับสนุนเป็นบางครั้ง ส่วนใหญ่สถานศึกษาเป็นผู้ไปใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอก
- ๑ = มีสมาคม ชมรม องค์กรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนให้การสนับสนุนน้อย สถานศึกษา มีการใช้แหล่งเรียนรู้น้อย

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๔) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

- ๔ = มีการเชิญผู้ปกครอง ผู้นำ/ผู้แทนชุมชนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องกันปีละมากกว่า ๔ ครั้ง เกิดผลดี
- ๓ = มีการเชิญผู้ปกครอง ผู้นำ/ผู้แทนชุมชนร่วมวางแผน ให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เกิดผลดี
- ๒ = มีการเชิญผู้ปกครอง ผู้นำ/ผู้แทนชุมชน ให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ **เท่าที่สถานศึกษาต้องการ** เกิดผลดี
- ๑ = มีการเชิญผู้ปกครอง ผู้นำ/ผู้แทนชุมชน ให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ น้อยมากหรือไม่มีเลย

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น ผลการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน วาระและรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา แผนงาน/โครงการ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำ/ผู้แทนชุมชน ผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน

คำอธิบาย การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน หมายถึง การที่สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ผลจากการร่วมกันพัฒนาเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคมชัดเจน สถานศึกษาให้การสนับสนุนชุมชนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง รวมถึงสถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการแก่ชุมชนด้วย

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน
- ๒) ผลการพัฒนาเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม
- ๓) สถานศึกษาให้การสนับสนุนชุมชนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
- ๔) สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

- ๔ = มีโครงการ/กิจกรรมที่เกิดจากความต้องการการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันอย่างแท้จริงของทั้ง ๒ ฝ่าย ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและดำเนินงานได้ตามแผนทุกขั้นตอน
- ๓ = มีโครงการ/กิจกรรมที่เกิดจากความต้องการการพัฒนาท้องถิ่น วางแผนงานร่วมกันและดำเนินงานได้ตามแผนเป็นส่วนใหญ่
- ๒ = มีโครงการ/กิจกรรมที่เกิดจากความต้องการของสถานศึกษา อาศัยการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน ดำเนินงานได้ตามแผนบางส่วน
- ๑ = มีโครงการ/กิจกรรมที่ระบุว่าต้องการการพัฒนาท้องถิ่น แต่ไม่มีการดำเนินงานต่อเนื่องหรือมีการดำเนินงานไม่ชัดเจน

๒) ผลการพัฒนาเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม

- ๔ = การดำเนินโครงการ/กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนสถานศึกษา และชุมชนในท้องถิ่น
- ๓ = การดำเนินโครงการ/กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จ เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา
- ๒ = การดำเนินโครงการ/กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จ เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเฉพาะกลุ่ม
- ๑ = การดำเนินโครงการ/กิจกรรมไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร

๓) สถานศึกษาให้การสนับสนุนชุมชนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

- ๔ = สถานศึกษามีแผนงานให้การสนับสนุนชุมชนและดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
- ๓ = สถานศึกษามีแผนงานให้การสนับสนุนชุมชน แต่ดำเนินงานได้ไม่ครบถ้วน
- ๒ = สถานศึกษามีแผนงานให้การสนับสนุนชุมชนได้บ้างในบางโอกาส
- ๑ = สถานศึกษามีแผนงานให้การสนับสนุนชุมชนได้น้อยมาก

๔) สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน

- ๔ = มีการวางแผนและดำเนินการเพื่อให้ความรู้และบริการในสิ่งที่เป็นประโยชน์ตามความต้องการของชุมชน เกิดผลดีเยี่ยม ชุมชนยอมรับและพึงพอใจ
- ๓ = มีการวางแผนและดำเนินการเพื่อให้ความรู้และบริการชุมชนตามที่สถานศึกษากำหนด เกิดผลดี และชุมชนยอมรับ
- ๒ = มีการดำเนินการให้ความรู้และบริการแก่ชุมชนตามจังหวะหรือโอกาสอันววย
- ๑ = มีการให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน หรือท้องถิ่นน้อยมาก

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนงาน/โครงการ ผลการสำรวจความต้องการของชุมชน บันทึกการประชุม รายงานผลการดำเนินงาน ภาพถ่ายกิจกรรม ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้นำ/ผู้แทนชุมชน ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ด้านที่ ๕ บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร

๕.๑ คุณลักษณะของผู้บริหาร

คำอธิบาย คุณลักษณะของผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ มีความเป็นประชาธิปไตยยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา
- ๒) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ
- ๓) ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยและยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- ๔) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา

- ๔ = ผู้บริหารมีความสามารถทั้งงานวิชาการ และงานบริหารจัดการโดดเด่น ผลการพัฒนาประจักษ์ชัด
- ๓ = ผู้บริหารมีความสามารถในงานวิชาการ และงานบริหารจัดการ โดดเด่นอย่างใดอย่างหนึ่ง มีผลการพัฒนาที่เห็นได้
- ๒ = ผู้บริหารมีความสามารถในงานวิชาการ และงานบริหารจัดการ ในระดับที่สามารถบริหารสถานศึกษาได้ตามปกติ
- ๑ = ผู้บริหารสามารถ**บริหารจัดการ**สถานศึกษาได้แต่ขาดความรู้ทางวิชาการที่จะช่วยแนะนำบุคลากร

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ

- ๕ = ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์เน้นการพัฒนาที่ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบท กระตุ้นและพัฒนาภาวะผู้นำของบุคลากร โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความสามารถเต็มที่ มีความรับผิดชอบและแสดงจุดยืนในการพัฒนาสถานศึกษาชัดเจน มีการวางแผนติดตามงานอย่างเป็นระบบ นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ อย่างเต็มที่ ชุมชนให้การยอมรับด้วยความศรัทธาอย่างจริงใจ
- ๓ = ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการพัฒนาการศึกษา กระตุ้นและพัฒนาภาวะผู้นำของบุคลากร โดยเลือกกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบและแสดงจุดยืนในการพัฒนาสถานศึกษา เป็นที่รับรู้เฉพาะกลุ่มผู้ร่วมงาน มีการติดตามประเมินงานตามเวลาที่กำหนด นำชุมชนมาช่วยวางแผนพัฒนาสถานศึกษาบางโอกาส ได้รับการสนับสนุนปัจจัยต่างๆ เพียงพอ ชุมชนให้การยอมรับ
- ๒ = ผู้บริหารเรียนรู้การพัฒนาการศึกษาอยู่เสมอ เปิดโอกาสหรือสนับสนุนการพัฒนาความสามารถของบุคลากรเฉพาะกลุ่มที่สนใจ มีความกำกับติดตามงานอย่างไม่เป็นทางการ นำชุมชนมาร่วมพัฒนาสถานศึกษาได้บ้างตามโอกาส ชุมชนให้การยอมรับ
- ๑ = ผู้บริหารบริหารจัดการในสถานศึกษาได้ตามปกติ มีการกำกับติดตามงานเท่าที่จำเป็น

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

- ๓) ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยและยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม**
- ๔ = ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงผู้ปกครอง และชุมชนให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นเหล่านั้น มีการกำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานการปรับปรุงและพัฒนางานที่เป็นระบบสม่ำเสมอ มุ่งผลประโยชน์ที่นักเรียนเป็นสำคัญ สามารถประสานสัมพันธ์ได้ดีกับเพื่อนครูในสถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการและองค์กรต่างๆ ในชุมชน
- ๓ = ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องจากภายนอกสถานศึกษาบางกลุ่ม นำข้อมูลความคิดเห็นเหล่านั้นมาพิจารณาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาขั้นตอน และนโยบายการบริหารงานตามความเหมาะสม สามารถประสานสัมพันธ์ได้ดีกับเพื่อนครูในสถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา
- ๒ = ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา มีการปรับปรุง ขั้นตอนการดำเนินงานหรือปรับเปลี่ยนนโยบายเท่าที่จำเป็น มีการประสานงานเฉพาะกับกลุ่มบุคคลที่ไว้วางใจ บุคลากรในสถานศึกษาให้การยอมรับ
- ๑ = ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ปรับเปลี่ยนนโยบายและขั้นตอนการดำเนินงานเท่าที่จำเป็น
- ๔) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา**
- ๔ = ผู้บริหารประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมบางประการเด่นชัด จนได้รับการยกย่องจากกลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน หรือองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๓ = ผู้บริหารประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เป็นแบบอย่างที่ดีได้รับการยกย่องจากกลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน
- ๒ = ผู้บริหารประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ บุคลากรในสถานศึกษาให้ความเคารพ
- ๑ = ผู้บริหารประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาหลักฐาน เช่น แฟ้มสะสมงาน ภาพถ่ายกิจกรรม เกียรติบัตร ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องของผู้ปกครอง ชุมชน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ คุณลักษณะของครู

คำอธิบาย คุณลักษณะของครู หมายถึง ครูต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตร จิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน สามารถนำความรู้ความเข้าใจมาส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นนักเรียน เป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน มีความสามารถในการจัดชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน อุทิศตนในการพัฒนานักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีการพัฒนาตนเอง และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) ครูมีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษา หลักสูตร จิตวิทยา และ พัฒนาการของนักเรียน สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นรายบุคคล
- ๒) ครูมีทักษะและจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นนักเรียนเป็น สำคัญ
- ๓) ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน อุทิศตน ในการพัฒนานักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี
- ๔) ครูมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอและใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

- ๑) ครูมีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษา หลักสูตร จิตวิทยา และพัฒนาการของนักเรียน สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๔ = ครูร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป เข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยงเป้าหมายการจัดการศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๓ = ครูร้อยละ ๗๐ - ๗๙ เข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยงเป้าหมายการจัดการศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๒ = ครูร้อยละ ๖๐ - ๖๙ เข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยงเป้าหมายการจัดการศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๑ = ครูน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ เข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยงเป้าหมายการจัดการศึกษาและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) ครูมีทักษะและจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

- ๔ = ครูร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีการวิเคราะห์ศักยภาพนักเรียนและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และนักเรียน มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียน โดยอิงพัฒนาการของนักเรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- ๓ = ครูร้อยละ ๗๐ - ๗๙ มีการวิเคราะห์ศักยภาพนักเรียนและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และนักเรียน มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียน โดยอิงพัฒนาการของนักเรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- ๒ = ครูร้อยละ ๖๐ - ๖๙ มีการวิเคราะห์ศักยภาพนักเรียนและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และนักเรียน มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียน โดยอิงพัฒนาการของนักเรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- ๑ = ครูน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีการวิเคราะห์ศักยภาพนักเรียนและเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และนักเรียน มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้นักเรียน โดยอิงพัฒนาการของนักเรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) ครูมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน อุทิศตน ในการพัฒนานักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

- ๔ = ครูร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีความตั้งใจ พุ้มเทแรงกาย แรงใจในการปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนานักเรียน ป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียน เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะตามนโยบายทางการศึกษา และครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดมั่นปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน
- ๓ = ครูร้อยละ ๗๐ - ๗๙ มีความตั้งใจ พุ้มเทแรงกาย แรงใจในการปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนานักเรียน ป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียน เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะตามนโยบายทางการศึกษา และครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดมั่นปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน
- ๒ = ครูร้อยละ ๖๐ - ๖๙ มีความตั้งใจ พุ้มเทแรงกาย แรงใจในการปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนานักเรียน ป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียน เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะตามนโยบายทางการศึกษา และครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดมั่นปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน
- ๑ = ครูน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความตั้งใจ พุ้มเทแรงกาย แรงใจในการปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนานักเรียน ป้องกัน แก้ไขปัญหา นักเรียนเป็นรายบุคคลที่เหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะตามนโยบายทางการศึกษา และครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดมั่นปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๔) ครูมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ และใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

- ๔ = ครูร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป วางแผน และดำเนินการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เต็มตามศักยภาพ
- ๓ = ครูร้อยละ ๗๐ - ๗๙ วางแผน และดำเนินการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เต็มตามศักยภาพ
- ๒ = ครูร้อยละ ๖๐ - ๖๙ วางแผน และดำเนินการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เต็มตามศักยภาพ
- ๑ = ครูน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ วางแผน และดำเนินการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เต็มตามศักยภาพ

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แฟ้มสะสมงาน แผนการสอน โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร วุฒิบัตร/เกียรติบัตร ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- ๓) สังเกตพฤติกรรมการสอนในชั้นเรียน

๕.๓ คุณลักษณะของบุคลากรสนับสนุน

คำอธิบาย คุณลักษณะของบุคลากรสนับสนุน หมายถึง บุคลากรอื่นนอกเหนือจากผู้บริหารและครู เช่น เจ้าหน้าที่สนับสนุนการสอน นักการภารโรง พ่อค้าแม่ค้าในสถานศึกษา ผู้ปกครอง กรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น ต้องเป็นบุคคลที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ตระหนัก ในการเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) บุคลากรสนับสนุนเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
- ๒) บุคลากรสนับสนุนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา
- ๓) บุคลากรสนับสนุนตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดี
- ๔) บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) บุคลากรสนับสนุนเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ

- ๔ = บุคลากรสนับสนุนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เข้าใจบทบาทหน้าที่ และปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงาน หรือแนวทางปฏิบัติงาน ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีผลงานเชิงประจักษ์ ชัดเจนและเป็นรูปธรรมครอบคลุมทุกฝ่าย
- ๓ = บุคลากรสนับสนุนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เข้าใจบทบาทหน้าที่ และปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงาน หรือแนวทางปฏิบัติงาน ได้ผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีผลงานเชิงประจักษ์ชัดเจนและเป็นรูปธรรมครอบคลุมบางฝ่าย
- ๒ = บุคลากรสนับสนุนที่เกี่ยวข้องบางฝ่ายเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการปฏิบัติงาน/แนวทางการปฏิบัติ มีผลงานปรากฏไม่เป็นรูปธรรม
- ๑ = บุคลากรสนับสนุนที่เกี่ยวข้องบางฝ่ายเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานตามความเคยชิน มีผลปรากฏแต่ตรวจสอบไม่ได้

๒) บุคลากรสนับสนุนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา

- ๔ = บุคลากรสนับสนุนทุกฝ่ายร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปเป็นบุคคลที่มีน้ำใจยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้คำพูดที่ดี เชิงสร้างสรรค์ ไม่มุ่งร้ายบุคคลอื่นและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ
- ๓ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๗๐ - ๗๙ เป็นบุคคลที่มีน้ำใจยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้คำพูดที่ดี เชิงสร้างสรรค์ ไม่มุ่งร้ายบุคคลอื่นและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ
- ๒ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๖๐ - ๖๙ เป็นบุคคลที่มีน้ำใจยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้คำพูดที่ดี เชิงสร้างสรรค์ ไม่มุ่งร้ายบุคคลอื่นและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ
- ๑ = บุคลากรสนับสนุนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ เป็นบุคคลที่มีน้ำใจยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้คำพูดที่ดีเชิงสร้างสรรค์ ไม่มุ่งร้ายบุคคลอื่นและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) บุคลากรสนับสนุนตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดี

- ๔ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ยอมรับให้ความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างต่อเนื่อง
- ๓ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๗๐ - ๗๙ มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ยอมรับให้ความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างต่อเนื่อง
- ๒ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๖๐ - ๖๙ มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ยอมรับให้ความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างต่อเนื่อง
- ๑ = บุคลากรสนับสนุนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ยอมรับให้ความสำคัญและมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างต่อเนื่อง

๔) บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา

- ๔ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป รับรู้ ติดตาม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทาง จุดเน้น และแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้
- ๓ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๗๐ - ๗๙ รับรู้ ติดตาม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทาง จุดเน้น และแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้
- ๒ = บุคลากรสนับสนุนร้อยละ ๖๐ - ๖๙ รับรู้ ติดตาม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทาง จุดเน้น และแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้
- ๑ = บุคลากรสนับสนุนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ รับรู้ ติดตาม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทาง จุดเน้น และแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาหลักฐาน เช่น แผนการพัฒนามุคลากร เพิ่มสะสมงาน รายงานผลการดำเนินงาน คู่มือการดำเนินงาน ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- ๓) สังเกตพฤติกรรมการทำงาน

๕.๔ การบริหารงานบุคลากร

คำอธิบาย การบริหารงานบุคลากร หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดโครงสร้าง และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และพัฒนา งานอย่างสม่ำเสมอ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย และพัฒนาบุคลากรอย่างเป็น ระบบ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

หัวข้อการพิจารณา

- ๑) โครงสร้างการบริหารงาน บทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจน
- ๒) การจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
- ๓) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ จัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม
- ๔) การพัฒนาบุคลากรดำเนินอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	
๑) โครงสร้างการบริหารงาน และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจน	<p>๔ = มีการจัดทำโครงสร้างการบริหาร ระบุกลุ่ม/ฝ่าย/งานชัดเจน สายการบริหารงานเหมาะสม กำหนดคุณสมบัติบทบาทหน้าที่ของบุคลากรได้ชัดเจนถึงรายบุคคล มีคู่มือนโยบาย คู่มือการบริหาร หรือคู่มือดำเนินการที่เป็นมาตรฐาน</p> <p>๓ = มีการจัดทำโครงสร้างการบริหาร ระบุกลุ่ม/ฝ่าย/งานชัดเจน กำหนดคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ตามลักษณะกลุ่ม/ฝ่าย/งาน มีคู่มือนโยบาย คู่มือการบริหาร หรือคู่มือดำเนินการให้ตรวจสอบได้</p> <p>๒ = มีการจัดทำโครงสร้างการบริหาร ระบุกลุ่ม/ฝ่าย/งานชัดเจน กำหนดคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่เฉพาะกลุ่ม/ฝ่าย/งาน ที่เกิดปัญหาการปฏิบัติงานบ่อย ๆ มีหลักฐานให้ตรวจสอบได้</p> <p>๑ = มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารตามกลุ่ม/ฝ่าย/งาน</p>
๒) การจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ	<p>๔ = มีแผนการนิเทศภายใน และแผนการกำกับติดตามงานที่วางระบบได้ดี กำหนดผู้รับผิดชอบ ช่วงระยะเวลาชัดเจน ดำเนินงานได้ตามแผน และบรรลุเป้าหมาย มีการจัดทำรายงาน และขยายผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>๓ = มีแผนการนิเทศภายใน และแผนการกำกับติดตามงานที่ดี กำหนดผู้รับผิดชอบ ช่วงระยะเวลาชัดเจน ดำเนินงานได้ตามแผน และบรรลุเป้าหมาย</p> <p>๒ = มีแผนการนิเทศภายใน และแผนการกำกับติดตามงาน มีผู้รับผิดชอบ แต่ช่วงระยะเวลาดำเนินการปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ ดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายพอสมควร</p> <p>๑ = มีแผนการนิเทศภายใน และแผนการกำกับติดตามงาน มีผู้รับผิดชอบ และกำหนดเวลาไว้คร่าว ๆ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้น้อย</p>

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ จัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม

- ๔ = มีระบบการสร้างขวัญกำลังใจ/การพิจารณาความดีความชอบที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย มีข้อตกลง/กติกาชัดเจนเหมาะสม ดำเนินการตามข้อตกลง ทุกฝ่ายได้รับทั่วถึง และเกิดความพึงพอใจ
- ๓ = มีระบบการสร้างขวัญกำลังใจ/การพิจารณาความดีความชอบ มีข้อตกลง/กติกาเปิดเผยเป็นที่ยอมรับ บุคลากรส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสิ่งที่ได้รับ
- ๒ = มีการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ/การพิจารณาความดีความชอบตามข้อตกลงของผู้บริหารระดับกลุ่ม/ฝ่าย บุคลากรส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสิ่งที่ได้รับ
- ๑ = มีการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ/การพิจารณาความดีความชอบที่ได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว

๔) การพัฒนาบุคลากรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และทั่วถึง

- ๔ = มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรร่วมกันจากกลุ่มฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นแผน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นตามวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย บุคลากรได้รับการฝึกอบรมสัมมนาคนละ ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้งต่อปี
- ๓ = มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรโดยผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย/งาน มีแผนระยะสั้นและระยะยาว สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา ดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมาย บุคลากรส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมสัมมนาคนละ ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้งต่อปี
- ๒ = มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรโดยผู้บริหารดำเนินการตามความจำเป็นและโอกาส ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย บุคลากรเฉพาะบางกลุ่มได้รับการอบรมสัมมนา
- ๑ = มีการอบรมสัมมนาบุคลากรในบางโอกาส ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามสมควร

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาหลักฐาน เช่น แผนการพัฒนาบุคลากร รายงานผลการพัฒนา ผลการอบรม สัมมนา เพิ่มสะสมงาน ภาพถ่ายการเข้าร่วมกิจกรรม ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ด้านที่ ๖ ความดีเด่นของสถานศึกษา

๖.๑ โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา

คำอธิบาย โครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา เป็นโครงการ/กิจกรรมที่สถานศึกษา ดำเนินการจนบรรลุผลสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจ โครงการ/กิจกรรมดีเดิมนั้นต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ส่งผลกระทบถึงคุณภาพนักเรียน ใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เน้นการทำงานเป็นระบบ เกิดประโยชน์ในวงกว้าง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ยึดเป้าหมายความสำเร็จของงานร่วมกัน

หัวข้อพิจารณา

- ๑) โครงการ/กิจกรรมดีเด่นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- ๒) การดำเนินโครงการ/กิจกรรมใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม
- ๓) การดำเนินโครงการเน้นการทำงานเป็นระบบและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง
- ๔) ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและยึดเป้าหมายความสำเร็จของงานร่วมกัน

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๑) โครงการ/กิจกรรมดีเด่นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

- ๔ = วัตถุประสงค์ในโครงการ/กิจกรรมดีเด่นทุกโครงการชัดเจนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- ๓ = วัตถุประสงค์ในโครงการ/กิจกรรมดีเด่น ส่วนใหญ่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- ๒ = วัตถุประสงค์ในโครงการ/กิจกรรมดีเด่น บางส่วนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
- ๑ = วัตถุประสงค์ในโครงการ/กิจกรรมดีเด่น ไม่สอดคล้องตามวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๒) การดำเนินโครงการ/กิจกรรมใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

- ๔ = โครงการ/กิจกรรมเกิดจากความเข้าใจในปัญหาและความต้องการร่วมกัน ทุกฝ่าย/งานในสถานศึกษารับรู้ ร่วมคิด และลงมือปฏิบัติหรือสนับสนุน ตามบทบาทหน้าที่ รวมทั้งมีโอกาสดูแลความคิดเห็นได้อย่างเสรี
- ๓ = โครงการ/กิจกรรมเกิดจากความเข้าใจในปัญหาและความต้องการร่วมกัน ทุกฝ่าย/งานร่วมรับรู้ แสดงความคิดเห็น และปฏิบัติตามแผนที่กำหนด ส่วนการคิดวางแผนงานเป็นบทบาทของฝ่ายบริหารของสถานศึกษา
- ๒ = มีบางฝ่ายหรือบางกลุ่มงานที่รับผิดชอบวางแผนและดำเนิน โครงการ/กิจกรรม แต่ยังไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน
- ๑ = มีบุคลากรเพียงบางคนที่วางแผนดำเนิน โครงการ/กิจกรรม

๓) การดำเนินโครงการเน้นการทำงานเป็นระบบและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

- ๔ = มีการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการทำงานชัดเจน ปฏิบัติได้ครบตามแผน นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ
- ๓ = มีการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน การปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ทำได้ตามแผน นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ
- ๒ = มีการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้คร่าว ๆ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่ หรือบางกลุ่มได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ
- ๑ = มีการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้คร่าว ๆ เกิดปัญหาจากการปฏิบัติหลายประการ

๔) ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและยึดเป้าหมายความสำเร็จของงานร่วมกัน

- ๔ = ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนที่รับผิดชอบปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและมั่นใจ ทุกคนรับรู้เป้าหมาย และมุ่งดำเนินการ ไปสู่เป้าหมายร่วมกัน
- ๓ = บุคลากรที่รับผิดชอบงานส่วนใหญ่พอใจในการปฏิบัติงานและรับรู้ภาระงาน และเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน
- ๒ = บุคลากรที่รับผิดชอบงานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเป้าหมายความสำเร็จของงาน ที่กำหนด และให้ความร่วมมือดำเนินการตามขั้นตอน
- ๑ = บุคลากรส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามขั้นตอน

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพ โครงการ บันทึกการดำเนินโครงการ
สรุปผลการดำเนินโครงการ ภาพถ่ายกิจกรรม ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ ครู นักเรียน
ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๖.๒ ผลงานจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมดีเด่น

คำอธิบาย ผลงานจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมดีเด่นของสถานศึกษา เกิดประโยชน์
ต่อพัฒนาการนักเรียนรอบด้าน นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ ผลงานได้รับการยอมรับจาก
ผู้เกี่ยวข้อง และชุมชน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างแพร่หลาย

หัวข้อพิจารณา

- ๑) ผลงานเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของนักเรียนรอบด้าน
- ๒) ผลงานเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนครอบคลุมทั้งสถานศึกษา
- ๓) ผลงานได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน
- ๔) มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างแพร่หลาย

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ	
๑) ผลงานเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของนักเรียนรอบด้าน	<p>๔ = ผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา อย่างเด่นชัด หรือส่งผลด้านใดด้านหนึ่งอย่างโดดเด่น</p> <p>๓ = ผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียน ทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา หรือส่งผลด้านใดด้านหนึ่งพอประมาณ</p> <p>๒ = ผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเพียงเล็กน้อยไม่เด่นชัด</p> <p>๑ = ผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม ไม่บรรลุวัตถุประสงค์</p>
๒) ผลงานเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนครอบคลุมทั้งสถานศึกษา	<p>๔ = นักเรียนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม และเกิดความพึงพอใจ</p> <p>๓ = นักเรียนร้อยละ ๗๐-๗๙ ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม และ เกิดความพึงพอใจ</p> <p>๒ = นักเรียนร้อยละ ๖๐-๖๙ ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม และ เกิดความพึงพอใจ</p> <p>๑ = นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ได้รับประโยชน์จากการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม และ เกิดความพึงพอใจ</p>

แนวทางการให้ระดับคุณภาพ

๓) ผลงานได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน

- ๔ = นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รับรู้และพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
- ๓ = นักเรียน ผู้ปกครอง รับรู้และพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
- ๒ = นักเรียน ผู้ปกครองบางกลุ่ม รับรู้และพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
- ๑ = นักเรียน ผู้ปกครองจำนวนน้อยมาก รับรู้และพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

๔) มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างแพร่หลาย

- ๔ = มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์ น่าสนใจ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการ องค์กรต่าง ๆ
- ๓ = มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานด้วยวิธีที่น่าสนใจ แต่ไม่หลากหลาย และเน้นประชาสัมพันธ์ เฉพาะกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียน และผู้ปกครอง
- ๒ = มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานแบบเดิมซ้ำ ๆ และเน้นประชาสัมพันธ์ เฉพาะกลุ่มเป้าหมายหลัก
- ๑ = มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานน้อยมาก

วิธีการประเมินและแหล่งข้อมูล

- ๑) พิจารณาจากหลักฐาน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพ โครงการ บันทึกการดำเนินงาน สรุปผลการดำเนินงาน ภาพถ่ายกิจกรรม ผลงาน ฯลฯ
- ๒) สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบโครงการ ครู นักเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๖. ขั้นตอนการจัดทำคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก

๖.๑ ขั้นตอนการจัดทำคะแนน

เมื่อคณะกรรมการประเมินแต่ละคนให้คะแนนตามรายการในแบบประเมินของตนและรวมคะแนนแต่ละด้านไว้แล้วให้ประธานและคณะกรรมการประเมินอภิปรายร่วมกันให้ได้ข้อยุติและสรุปผลการประเมินในแบบสรุปผล (อยู่แผ่นหลังสุดของแบบประเมิน) ดังนี้

๑. ตรวจสอบผลรวมของคะแนนแต่ละด้านของกรรมการแต่ละคน
๒. ผลรวมของคะแนนแต่ละด้าน ของกรรมการทั้งหมด
๓. หาค่าเฉลี่ยของแต่ละด้าน (เพื่อประเมินการผ่านเกณฑ์ที่ ๑) โดยการนำผลรวมจากข้อ ๒ ตั้งหารด้วยผลคูณของจำนวนกรรมการทั้งหมดกับจำนวนรายการประเมินของด้านนั้น ๆ (ใช้ทศนิยม ๓ ตำแหน่ง ไม่ปัดเศษ) ตัวอย่าง $201 \div (5 \times 12) = 3.350$
๔. นำค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน (ผลจากข้อ ๓) คูณสัดส่วนน้ำหนักคะแนน
๕. หาผลรวมของผลคูณตามข้อ ๔ ได้เป็นคะแนนรวม
๖. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทุกด้าน โดยนำผลรวมของสัดส่วนน้ำหนักทั้งหมด (ในที่นี้คือ ๑๒) ไปหารคะแนนรวมในข้อ ๕

จากนั้นนำผลการประเมินมาพิจารณาและอภิปรายเพื่อตัดสินใจสมควรเสนอให้สถานศึกษาใดเข้ารับรางวัลพระราชทานหรือได้รับรางวัลชมเชย ทั้งนี้ คณะกรรมการจะต้องสรุปความคิดเห็นในภาพรวมว่าเหตุใดสถานศึกษา จึงสมควรได้รับรางวัลพระราชทานหรือรางวัลชมเชย

หมายเหตุ ให้เขียนชื่อคณะกรรมการประเมินพร้อมตำแหน่งและสังกัดในแผ่นสรุปผลการประเมินฯ ของแบบประเมินสถานศึกษานั้นๆ

ตัวอย่างสรุปผลการประเมินสถานศึกษา ก. จากคณะกรรมการ (จำนวน ๕ คน)

(ข้อ ๑)

(ข้อ ๒)

(ข้อ ๓)

(ข้อ ๔)

ด้านต่างๆ ที่จะ ประเมิน (จำนวนรายการ)	กรรมการคนที่					ผลรวมของ คะแนน แต่ละด้าน	ค่าเฉลี่ย แต่ละด้าน	น้ำหนัก คะแนน แต่ละด้าน	ผลคูณของค่าเฉลี่ย กับคะแนน แต่ละด้าน	หมายเหตุ
	๑	๒	๓	๔	๕					
ด้านที่ ๑ (๑๒ ข้อ)	๔๕	๔๔	๔๒	๔๐	๔๒	๒๑๓	๓.๕๕๐	๓	๑๐.๖๕๐	
ด้านที่ ๒ (๒๔ ข้อ)	๘๐	๘๒	๘๑	๘๔	๘๖	๔๑๓	๓.๔๔๑	๒	๖.๘๘๒	
ด้านที่ ๓ (๑๖ ข้อ)	๖๐	๕๘	๕๖	๕๓	๕๘	๒๘๕	๓.๖๑๒	๒	๗.๒๒๔	
ด้านที่ ๔ (๘ ข้อ)	๓๐	๒๘	๒๕	๒๓	๒๖	๑๔๐	๓.๕๐๐	๒	๗.๐๐๐	
ด้านที่ ๕ (๑๖ ข้อ)	๕๖	๕๔	๕๒	๕๔	๕๒	๒๖๘	๓.๓๕๐	๑	๓.๓๕๐	
ด้านที่ ๖ (๘ ข้อ)	๓๐	๒๖	๒๘	๒๖	๒๓	๑๓๓	๓.๔๒๕	๒	๖.๘๕๐	
คะแนนรวม								๑๒	๔๑.๕๕๖	(ข้อ ๕)
ค่าเฉลี่ยของคะแนนทุกด้าน									๓.๔๕๖	(ข้อ ๖)

จากตาราง

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่ ๑ จากค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน (ข้อ ๓) สถานศึกษา ก. ผ่านเกณฑ์ (ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐๐)

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่ ๒ จากค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม (ข้อ ๖) สถานศึกษา ก. ไม่ผ่าน เกณฑ์รางวัลพระราชทาน (ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐๐)

ดังนั้น สถานศึกษานี้ไม่มีสิทธิ์ได้รับรางวัลพระราชทาน แต่มีสิทธิ์ได้รับรางวัลชมเชย (กรณีที่ได้คะแนนรองลงมาเป็นลำดับที่ ๒ หรือ ๓)

๖.๒ เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน และรางวัลชมเชย

สถานศึกษาที่มีสิทธิ์รับรางวัลพระราชทาน จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

๑. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาตามแบบประเมินสถานศึกษาแต่ละด้าน
ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐๐

๒. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาตามรายการในแบบประเมิน
สถานศึกษาทุกด้านไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐๐ (โดยสัดส่วนของด้านที่ ๑ -๖ เป็น ๓ : ๒ : ๒ : ๑ : ๒)

๓. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านสูงสุด และได้รับคะแนนเฉลี่ย
รวมสูงสุดจากกรรมการแต่ละคนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ทำการประเมิน

สถานศึกษาที่มีสิทธิ์รับรางวัลชมเชย

สถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๒ และ ๓ จะได้รับรางวัลชมเชย
(มี ๒ รางวัล) ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกระดับกลุ่มจังหวัด เมื่อผ่านเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาตามรายการในแบบประเมินสถานศึกษาแต่ละ
ด้านไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐๐

๒. ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านตามรายการในแบบประเมิน
สถานศึกษา ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐๐

ผลการประเมินสถานศึกษาจะถูกส่งไปตามขั้นตอนการคัดเลือกตามแผนภูมิหน้า ๘ และ
หน้า ๙ จนถึงคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล
พระราชทาน ข้อมูลที่ส่งถึงคณะกรรมการแต่ละขั้นตอนต้องตรวจสอบความถูกต้อง และสรุป
ภาพรวมของสถานศึกษาชัดเจน คณะกรรมการอำนวยการฯ จะเป็นผู้ตัดสินขั้นตอนสุดท้าย
แล้วนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาลงนาม และประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกันต่อไป

